

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A
REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

STALKING Z POHLEDU TRESTNÍHO PRÁVA

Autor práce: Aneta Macháčková

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2026

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Aneta Macháčková

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Prezenční
Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Stalking z pohledu trestního práva
Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Stalking from a Criminal Law Perspective

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): květen 2025

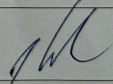
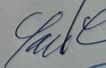

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit právní úpravu trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 354 trestního zákoníku se zaměřením na její praktickou účinnost, problémy spojené s dokazováním a procesním postihem pachatelů, jakož i na míru ochrany poskytovanou obětem tohoto trestného činu.

Vedlejším cílem práce je provést komparaci české právní úpravy trestného činu nebezpečného pronásledování s právní úpravou vybrané členské země Evropské unie a na základě zjištěných rozdílů formulovat návrhy de lege ferenda.

Student: Aneta Macháčková	26.5.2025 datum	podpis	
Vedoucí práce: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.	26.5.2025 datum	podpis	

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	26.5.2025 datum	podpis	
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	26.5.2025 datum	podpis	
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	2.6.2025 datum	podpis	

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí(mu) bakalářské práce doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

MACHÁČKOVÁ, A. *Stalking z pohledu trestního práva: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 65 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Klíčová slova: nebezpečné pronásledování, oběť, pachatel, stalking, trestní právo, trestní zákoník

Bakalářská práce se zabývá problematikou stalkingu z pohledu trestního práva, jejím základním cílem bakalářské práce je zhodnotit právní úpravu trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 354 trestního zákoníku se zaměřením na její praktickou účinnost, problémy spojené s dokazováním a procesním postihem pachatelů, jakož i na míru ochrany poskytovanou obětem tohoto trestného činu. Teoretická část vymezuje důležité teoretické pojmy a teoretická východiska, definuje pojem a formy stalkingu, psychologické a sociální aspekty stalkingu i důsledky stalkingu pro oběť. Dále je analyzována právní úprava trestného činu nebezpečného pronásledování a základní znaky skutkové podstaty tohoto trestného činu. Popsány jsou také klíčové možnosti právní ochrany pro oběti stalkingu v ČR. Výzkumná část této práce obsahuje výsledky dotazníkového šetření mezi veřejností na téma jejich povědomí a zkušeností s problematikou stalkingu a také jsou zkoumány jejich názory na míru efektivitu současné právní ochrany pro oběti tohoto trestného činu v ČR. Také je zde provedena komparace právní úpravy nebezpečného pronásledování se zvolenou právní úpravou jiné členské země EU. Na základě výsledků jsou následně formulovány vhodné návrhy a doporučení *de lege ferenda*. V závěru této práce jsou poté veškeré poznatky shrnuty do jednotného celku.

ABSTRACT

MACHÁČKOVÁ, A. Stalking as a crime: *Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 65 pp. Supervisor: doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý, CSc.

Key words: dangerous pursuit, victim, perpetrator, stalking, criminal law, criminal code

The bachelor's thesis analyzes the issue of stalking from the perspective of criminal law, its basic goal is to evaluate the legal regulation of the crime of dangerous persecution according to Section 354 of the Criminal Code with a focus on its practical effectiveness, problems associated with evidence and procedural sanctions for perpetrators, as well as the level of protection provided to victims of this crime. The theoretical part defines important theoretical concepts and theoretical foundations, defines the concept and forms of stalking, psychological and social aspects of stalking and the consequences of stalking for the victim. Furthermore, the legal regulation of the crime of dangerous persecution and the basic features of the factual nature of this crime are analyzed. The key options for legal protection for victims of stalking in the Czech Republic are also described. The research part of this work contains the results of a questionnaire survey among the public on their awareness and experience with the issue of stalking and also examines their opinions on the degree of effectiveness of current legal protection for victims of this crime in the Czech Republic. A comparison of the legal regulation of dangerous stalking with the selected legal regulation of another EU member state is also made. Based on the results, appropriate proposals and recommendations *de lege ferenda* are subsequently formulated. At the end of this work, all findings are then summarized into a single whole.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Definice a formy stalkingu.....	12
2.1 Definice stalkingu	12
2.2 Formy stalkingu	14
3 Psychologické a sociální aspekty.....	17
3.1 Psychologický kontext stalkingu.....	17
3.2 Sociální kontext stalkingu.....	18
4 Důsledky stalkingu pro oběti	20
4.1 Charakteristika oběti	20
4.2 Dopady stalkingu na oběť	21
4.3 Viktimizace	21
5 Právní úprava podle § 354 trestního zákoníku.....	23
6 Znaky skutkové podstaty trestného činu	25
6.1 Objekt.....	25
6.2 Objektivní stránka	26
6.3 Subjekt.....	27
6.4 Subjektivní stránka.....	27
7 Možnosti právní ochrany obětí.....	29
7.1 Práva obětí trestných činů	29
7.2 Předběžné opatření	29
7.3 Krátkodobá ochrana	30
7.4 Policejní intervence.....	30
8 Formulace a metody výzkumu	32
8.1 Výzkumný problém a cíl.....	32
8.2 Design výzkumu.....	32
9 Kvantitativní výzkum.....	34

9.1	Organizace a průběh výzkumu.....	34
9.2	Zpracování a vyhodnocení dat	34
10	Vyhodnocení a porovnání výsledků.....	36
10.1	Výzkumný vzorek	36
10.2	Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření.....	37
10.3	Komparace právní úpravy s vybranou členskou zemí EU.....	50
10.4	Návrhy de lege ferenda	51
	Závěr.....	53
	Seznam použitých zdrojů	55
	Seznam zkratk	60
	Seznam tabulek a grafů	61
	Seznam příloh.....	62
	Přílohy	63

Úvod

V současnosti se v moderní společnosti často hovoří o fenoménu stalkingu. Stalking, který je v trestním právu označován jako „nebezpečné pronásledování“, je zahrnuje opakované a systematické obtěžování jiné osoby, které ohrožuje její fyzickou nebo psychickou pohodu, narušuje její soukromí či bezpečí a vyvolává u oběti oprávněný pocit ohrožení. Právně je tento trestný čin v současnosti zakotven v ustanovení § 354 současného trestního zákoníku. Stalking může mít různé projevy a v praxi může zahrnovat například neustálé sledování, opakované telefonáty, zasílání zpráv nebo obtěžování na sociálních sítích. Stávající právní úprava přitom umožňuje postih pachatele i v takových případech, kdy se jeho chování odehrává prostřednictvím třetích osob.

Z pohledu soudní praxe a policejní intervence je klíčové nejen definovat skutkovou podstatu, ale také správně posoudit intenzitu a opakovanost jednání pachatele a jeho dopad na oběť. Česká legislativa umožňuje kromě trestního stíhání využít také některá preventivní opatření (např. předběžné ochranné příkazy, policejní zásahy a možnost krátkodobé ochrany oběti), čímž se snaží chránit oběť již v rané fázi obtěžování. Přesto však v naší zemi nadále existují mnohé výzvy spojené například s efektivitou trestní ochrany nebo i vymezením hranice mezi běžným obtěžováním a stalkingem. Důraz je proto třeba klást na kombinaci právní, psychologické a sociální podpory obětem, aby bylo možné nejen potrestat pachatele, ale zejména minimalizovat riziko opakovaného ohrožení. Velice důležitá je samozřejmě v této oblasti také efektivní prevence.

Bakalářská práce se zaměřuje na právní úpravu stalkingu podle § 354 trestního zákoníku, konkrétně na její účinnost v praxi, problémy s dokazováním a procesním postihováním pachatelů, dále také na ochranu obětí. Toto téma bylo zvoleno zejména díky jeho aktuálnosti a vysoké důležitosti, neboť stalking významně poznamenává osobnost oběti a jednotlivé roviny jejího života. Základním cílem bakalářské práce je zhodnotit právní úpravu trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 354 trestního zákoníku se zaměřením na její praktickou účinnost, problémy spojené s dokazováním a procesním postihem pachatelů, jakož i na míru ochrany poskytovanou obětem tohoto trestného činu.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a výzkumnou část. Teoretická část vymezuje důležité teoretické pojmy a teoretická východiska vztahující se k tématu této práce. Je zde definován pojem stalkingu společně s jeho klíčovými formami, dále jsou popsány klíčové psychologické a sociální aspekty vztahující se k problematice stalkingu.

Práce se věnuje také popisu důsledků stalkingu pro samotnou oběť a otázce viktimizace. Dále je analyzována právní úprava trestného činu nebezpečného pronásledování a základní znaky skutkové podstaty tohoto trestného činu. Popsány jsou také klíčové možnosti právní ochrany pro oběti stalkingu v ČR.

Výzkumná část této práce zvolené téma zkoumá z praktického hlediska. Jsou zde prezentovány výsledky dotazníkového šetření mezi veřejností na téma jejich povědomí a zkušeností s problematikou stalkingu a také jsou zkoumány jejich názory na míru efektivity současné právní ochrany pro oběti tohoto trestného činu v ČR. Také je zde provedena komparace právní úpravy nebezpečného pronásledování se zvolenou právní úpravou jiné členské země EU. Na základě výsledků jsou následně formulovány vhodné návrhy a doporučení *de lege ferenda*. V závěru této práce jsou poté veškeré poznatky shrnuty do jednotného celku.

Této problematice se již v minulosti věnovali někteří odborní autoři. Mezi velmi důležité monografie z této oblasti patří monografie Ludmily Čírtkové s názvem *Forenzní psychologie a Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*, které se tématu stalkingu přímo věnují a problematiku rozebírají z různých úhlů pohledu. Přínosná je také publikace Ingrid Matouškové s názvem *Aplikovaná forenzní psychologie*, která se tomuto tématu věnuje stručněji, avšak přináší také mnoho cenných informací, pokud jde o téma stalkingu a sociální rovinu této problematiky. Otázce viktimizace a nástinu možností řešení situace oběti se věnují Martina Velikovská a David Zámek v knize s názvem *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnávání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*, proto přináší cenné poznatky zejména ve vztahu k problematice dopadů pronásledování na samotnou oběť i její širší okolí.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit právní úpravu trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 354 trestního zákoníku se zaměřením na její praktickou účinnost, problémy spojené s dokazováním a procesním postihem pachatelů, jakož i na míru ochrany poskytovanou obětem tohoto trestného činu. Vedlejším cílem práce, který na stanovený hlavní cíl plynule navazuje, je provést komparaci české právní úpravy trestného činu nebezpečného pronásledování s právní úpravou vybrané členské země Evropské unie a na základě zjištěných rozdílů formulovat návrhy de lege ferenda.

Teoretická část vychází z odborné literatury, právních předpisů, komentářů a judikatury, přičemž zohledňuje také psychologické a sociální aspekty tohoto jevu, které ovlivňují jeho právní posouzení. Teoretická část práce tedy sestává z literární rešerše dostupných odborných zdrojů, kdy autorka v teoretické části práce tyto poznatky prezentuje a shrnuje. Dále je součástí teoretické části práce také právní analýza zakotvení stalkingu v českém právním řádu, a to se zaměřením na analýzu právní úpravy a analýzu klíčových znaků skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Základní metodou pro zpracování výzkumné části této práce je kvantitativní výzkum, nástrojem sběru dat je dotazníkové šetření. Tento výzkum se zaměřuje na povědomí veřejnosti o právní úpravě stalkingu, její vnímání veřejností a také na praktické zkušenosti respondentů v této oblasti. Výsledky šetření poskytují cenný doplněk teoretických poznatků o pohled z praxe. Výzkumná část je také doplněna o komparaci české právní úpravy nebezpečného pronásledování se zvolenou právní úpravou jiné země EU a součástí výzkumné části jsou také návrhy de lege ferenda.

2 Definice a formy stalkingu

Tato úvodní kapitola bakalářské práce se zaměří na základní terminologické vymezení pojmu stalkingu a nástin jeho možných forem. Nejprve tedy bude uvedena definice stalkingu dle odborné literatury a také bude uvedeno zakotvení stalkingu de lege lata. Následně budou popsány formy, kterých může stalking v praxi nabývat. Smyslem této kapitoly tedy bude zprostředkovat základní teoretický vstup do zkoumané problematiky za účelem porozumění dalšímu textu této práce.

2.1 Definice stalkingu

Stalking je fenoménem, který se nachází na pomezí práva, psychologie a kriminologie. O vymezení pojmu stalkingu již v minulosti usilovalo mnoho odborníků. Na jeho jednoznačném vymezení se však odborné zdroje v současnosti neshodují, proto je možné se setkat s různými přístupy k vymezení tohoto fenoménu. Podle Čírtkové stalking představuje „specifickou formu vztahového násilí. Jeho základním znakem je totiž násilné a nežádoucí pronikání do privátní sféry oběti, a to takovým způsobem, že u oběti vzniká důvodný pocit ohrožení. Podstatné je, že stalking se vždy točí kolem vztahů, nezávisle na tom, zda se jedná o vztahy reálné či iluzorní.“¹ Tato definice tedy zdůrazňuje, že stalking je vždy jednáním, které je pro druhou osobu nežádoucí a nepříjemné, neboť u ní dochází vlivem tohoto jednání k narušení osobní integrity a psychické pohody oběti.

Vantuch dále například uvádí, že pojmem stalkingu je označováno „úmyslné, zlovolné a opakované pronásledování a obtěžování jiné osoby.“² Za přínosné je možné považovat vymezení stalkingu podle Čírtkové, která jej v minulosti vymezila takto: „Obsesivní upnutí se známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu, kterou pak obtěžuje systematicky a úporně projevy nevyžádané a nechtěné pozornosti. Pachatel pronásleduje vyhlédnutou oběť dopisy, telefonicky, SMS či vtíráním se do její blízkosti.“³ Tato definice v porovnání s některými jinými zdroji vhodně zdůrazňuje, že stalking se nemusí odehrávat automaticky pouze ve fyzické rovině, ale může probíhat také dálkově

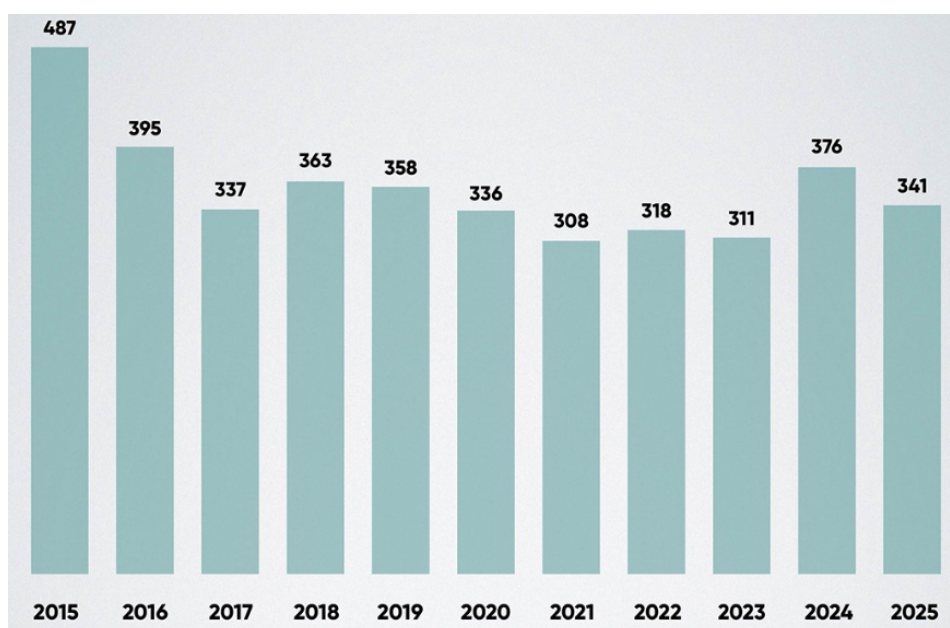
¹ ČÍRTKOVÁ, L. Nebezpečné pronásledování. In: České vězeňství: čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci, 3/2009, s. 22

² VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů: informace z judikatury: k 1.8.2011*. Právo. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-677-8, s. 1231

³ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8. s. 53

prostřednictvím elektronických zařízení. Důraz je kromě toho v pojetí autorky kladen na subjektivní prožívání oběti a narušení její psychické rovnováhy.

Odborná literatura (zejména z oblasti kriminologie a psychologie) tedy chápe stalking jako širší sociálně-patologický jev, kdy je oběť dlouhodoběji obtěžována, toto jednání je projevem nevyžádaného a excesivního zájmu pachatele o tuto oběť.⁴ Podstatu stalkingu shrnul také Nejvyšší soud, a to např. ve svém usnesení ze dne 11. 7. 2018, kdy uvedl, že „*stalking zahrnuje jen takové způsoby pronásledování, které představují opakované, trvající, nechtěné navazování kontaktů s obětí za použití násilí nebo jiných obdobných praktik.*“⁵ Obětí takového jednání může být libovolná osoba, a to bez ohledu na její sociální postavení či jiné charakteristiky osobnosti. Mezi nejčastější oběti takového jednání však patří ženy⁶, může se jednat například o bývalou partnerku stalkera, ženy osamělou nebo například také o známou osobnost z uměleckého nebo veřejného života.⁷ Níže uvedený graf 1 zachycuje vývoj počtu případů stalkingu, které byly v ČR v průběhu let 2015 až 2025 evidovány Policií ČR.

⁴ VELIKOVSKÁ, M. a ZÁMEK, D. *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnávání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*. Psyché. Praha: Grada, 2016. 168 s. ISBN 978-80-247-4849-8, s. 14

⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 7. 2018, č. j. 4 Tdo 777/2018-26

⁶ KORKODEILOU, Jenny. *Victims of Stalking: Case Studies in Invisible Harms*. Cham: Springer International Publishing, 2020. ISBN 978-3-030-47792-9, s. 2

⁷ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. Právo. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-677-8, s. 1231

Graf 1: Vývoj počtu případů stalkingu v ČR v letech 2015 až 2025⁸

Policie ČR tedy podle grafu 1 evidovala v roce 2025 celkem 341 případů. Jednalo se o druhý nejvyšší zaznamenaný počet případů za posledních 6 let. Míra objasněnosti těchto činů v roce 2025 činila 57,5 % a ženy tvořily 8,6 % stíhaných osob.⁹

2.2 Formy stalkingu

V praxi je možné se setkat s různými druhy a formami stalkingu. Jak již bylo v předchozí podkapitole této práce stručně zmíněno, tak stalking představuje primárně opakované a nevyžádané kontaktování oběti, které může mít podobu jejího fyzického sledování i obtěžování prostřednictvím komunikačních prostředků. Kožíšek proto jmenuje konkrétní praktické projevy stalkingu, mezi které autor zařazuje zejména demonstrování moci a síly (přímé i nepřímé výhrůžky), fyzické pronásledování oběti (např. cestou na nákup, do práce, pronásledování autem, čekání na oběť před domem), dále mezi možné znaky stalkingu patří také výhrůžky fyzickým útokem (vůči oběti či blízkým), uskutečnění těchto výhrůžek, vydávání se za oběť nebo snaha poškodit pověst oběti. Dále se autor také zmiňuje o pronásledování v internetovém prostředí a na sociálních sítích.¹⁰

Jiné odborné zdroje jmenují konkrétní druhy či formy stalkingu. Klasifikace forem stalkingu z hlediska způsobu chování pachatele je založena na tom, jakým konkrétním způsobem pronásledovatel obtěžuje svou oběť. Na základě toho jsou rozlišovány pokusy o kontaktování prostřednictvím komunikačních prostředků (mobilní telefon), vyhledávání fyzické blízkosti oběti (slídění), dále pak osočování, devalvace, nátlak či psychické deptání, pokusy kontaktovat oběť prostřednictvím třetí osoby, dále pak také fyzické násilí nebo i cyberstalking.¹¹ K těmto formám pak Tomešová připojuje také omezení obvyklého způsobu života oběti, kdy se vlivem jednání pachatele oběť musí

⁸ Kriminální statistiky za rok 2025. In: *LinkedIn* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://cz.linkedin.com/posts/odbor-rovnosti_krimin%C3%A1ln%C3%AD-statistiky-za-rok-2025-mluv%C3%AD-activity-7424012211091615744-AtvA

⁹ Kriminální statistiky za rok 2025. In: *LinkedIn* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://cz.linkedin.com/posts/odbor-rovnosti_krimin%C3%A1ln%C3%AD-statistiky-za-rok-2025-mluv%C3%AD-activity-7424012211091615744-AtvA

¹⁰ KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V. *Bezpečně na internetu: průvodce chováním ve světě online*. Grada, 2016. ISBN 978-80-271-9074-4, s. 97

¹¹ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Psyché. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4580-0, s. 213-214

vyhýbat určitým místům nebo aktivitám, případně svůj život organizovat jiným způsobem, aby eliminovala kontakt s pachatelem.¹²

Za specifickou formu stalkingu odborníci označují právě cyberstalking, který Čírtková označuje jako pronásledování prostřednictvím internetu, mezi jehož hlavní projevy může patřit v praxi zasílání obtěžujících e-mailů, uvádění negativních či nepravdivých zpráv o oběti, nevyžádané a zlovolné prezentování oběti na různých místech internetového prostoru, vyhrožování prostřednictvím internetu či internetová sabotáž (např. zavirování PC, odcizení elektronických dat atd.).¹³ Cyberstalking je v současnosti v souvislosti s pokračujícím mohutným rozvojem moderních informačních technologií na vzestupu.

Čírtková dále nabízí také klasifikaci forem stalkingu, která rozlišuje konkrétně mezi obtěžování (distální stalking), které se odehrává dálkově a pachatel nemusí být obětí v některých případech ani znám. Příklady takového jednání je zahrnování vzkazy nebo dárky, a to například prostřednictvím doručovací služby. Druhou formou již je pronásledování (proximální stalking), kdy již přítomnost pachatele nelze přehlédnout, neboť se uchyluje například k ničení majetku oběti, přímé zanechávání vzkazů (např. na automobilu, na pracovišti), pachatel se již bezprostředně snaží proniknout do života oběti. Za nejvíce vyhocenou formu stalkingu pak Čírtková označuje pronásledování spojené s vyhrožováním, neboť pachatel pronásleduje svou oběť nejen na dálku, ale i přímo a současně vyhrožuje oběti vážnou újmou i ztrátou (např. únosem dětí, ublížením rodinným příslušníkům, vyhrožováním vlastní sebevraždou).¹⁴ V praxi přitom není výjimkou kombinování různých druhů a forem pronásledování oběti.

Vhodné je nastínit také základní typologii pachatelů stalkingu. Této problematice se mezi odborníky věnovala například Čírtková, která dospěla k názoru, že častěji se k nebezpečnému pronásledování uchylují muži, což úzce souvisí s jejich vrozenými nižšími předpoklady k řešení problémů v porovnání se ženami. Nicméně v případě, kdy je pachatelem stalkingu žena, pak je toto jednání v porovnání s mužským zpravidla výrazně lépe naprogramované a také kontrolované. S ohledem na vztah pachatele k oběti pak Čírtková rozeznává osobní vztahy (milenecké a partnerské kontakty, sousedské vztahy)

¹² TOMEŠOVÁ, J. Stalking (nebezpečné pronásledování) – část I. In: *Právní prostor* [online]. 2021 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/stalking-nebezpecne-pronasledovani-cast-i>

¹³ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8, s. 63

¹⁴ ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 2. upr. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4, s. 225-226

pracovní vztahy (zaměstnanecký poměr a profesní vztah) a také mediálně zprostředkované vztahy (tj. pronásledování celebrit).¹⁵

Určitou klasifikaci pachatelů zpracovali také Sheridan a Boon, kteří mezi typické pachatele tohoto jednání zařazují ex-partnera (zhruba polovina případů), dále pak umanutého obdivovatele (18-19 % případů), fixovaného pronásledovatele s psychickými poruchami (zhruba 15 % případů) a sadistického pronásledovatele (zhruba 13 % případů).¹⁶ Policie ČR pak rozlišuje tři základní typy stalkerů, prvním z nich je osoba, kterou oběť osobně zná a ví, že ji pronásleduje. Druhým typem pak je osoba, kterou oběť osobně zná, ale neví, že ji pronásleduje. Třetím typem stalkera je osoba, kterou oběť osobně nezná (např. kyberstalkeri hledající své oběti na internetu).¹⁷

¹⁵ ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 445 s. ISBN 978-80-7380-461-9, s. 216-217

¹⁶ SHERIDAN, L a J BOON. *Stalking and Psychosexual Obsession: Psychological Perspectives for Prevention, Policing and Treatment*. 2008. ISBN 0471494593, s. 276

¹⁷ Prevence – stalking. In: *Policie ČR* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://policie.gov.cz/clanek/prevence-stalking.aspx>

3 Psychologické a sociální aspekty

Jak již bylo popsáno, tak stalking je možné označit za komplexní sociálně-patologický jev, který zasahuje jak do psychiky jednotlivců, tak do širších sociálních vztahů. Z psychologického hlediska je klíčové porozumět motivaci pachatele i dopadům na oběť, zatímco sociální rovina se zaměřuje na kontext, v němž k tomuto chování dochází, a na reakce okolí i společnosti jako celku. V následující kapitole proto budou popsány klíčové psychologické i sociální aspekty stalkingu.

3.1 Psychologický kontext stalkingu

Z psychologického hlediska je stalking úzce spojen s narušenými mezilidskými vztahy a osobnostními charakteristikami pachatele. Odborná literatura uvádí, že pachatelé stalkingu často vykazují rysy emoční nestability, nízké schopnosti zvládat frustraci a narušené vnímání reality. U některých jedinců se objevují poruchy osobnosti (zejména hraniční či narcistická), případně bludná přesvědčení o existenci vztahu s obětí.¹⁸ Motivace pachatelů se liší – může jít o reakci na odmítnutí, snahu obnovit vztah, získat kontrolu nad obětí, pomstít se nebo naplnit fantazijní představy. Jedním z motivů může být například i finanční zisk. Společným znakem je neschopnost respektovat hranice druhého člověka a přetrvávající fixace na oběť.¹⁹

Významným psychologickým aspektem je také dynamika vztahu mezi pachatelem a obětí. Stalking často vzniká po ukončení partnerského vztahu, kdy pachatel nedokáže přijmout jeho konec. V jiných případech se jedná o jednostrannou fixaci bez předchozího vztahu. Tato dynamika se vyznačuje často asymetrií, kdy na jedné straně pachatel má potřebu kontaktu a kontroly, naopak oběť na straně druhé usiluje o odloučení od pachatele a ochranu. Tento konflikt vede k eskalaci chování, kdy pachatel stupňuje intenzitu pronásledování.²⁰

Z pohledu oběti má stalking výrazné psychologické dopady. Mezi nejčastější patří chronický stres, úzkost, poruchy spánku a pocity bezmoci. Oběti často mění své

¹⁸ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8. s. 81

¹⁹ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8. s. 55

²⁰ Nebezpečné pronásledování. In: *Bílý kruh bezpečí* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://www.bkb.cz/pomoc-obetem/trestne-ciny/nebezpecne-pronasledovani/#:~:text=Nap%C5%99ed%20maily%2C%20pak%20facky>.

každodenní návyky – omezují pohyb, mění zaměstnání či bydliště, vyhýbají se sociálním kontaktům. V závažných případech může stalking vést až k rozvoji posttraumatické stresové poruchy. Odborné zdroje upozorňují, že dlouhodobé pronásledování narušuje základní pocit bezpečí, což má zásadní dopad na kvalitu života oběti.²¹

Dalším důležitým psychologickým aspektem může být také negativní reakce okolí na oběť. Ta se může setkat s nepochopením, bagatelizací situace nebo dokonce obviňováním. Tyto reakce mohou prohlubovat psychickou újmu a vést k izolaci oběti. Oběti stalkingu často váhají s oznámením situace, což může vést k jejímu dalšímu zhoršování. Problémem stalkingu je tedy určitá stigmatizace.²² Problematice dopadů stalkingu na oběť a tématu viktimizace bude pozornost věnována v následující kapitole této bakalářské práce.

3.2 Sociální kontext stalkingu

Ze sociálního hlediska je stalking a jeho vnímání poměrně výrazně ovlivněno kulturními normami a společenskými postoji k mezilidským vztahům. V některých případech může být určité pronásledování mylně interpretováno jako projev zájmu či „romantického“ chování, což přispívá k jeho bagatelizaci. Média a populární kultura někdy zobrazují vytrvalé dobývání jako žádoucí, čímž mohou nepřímo legitimizovat nevhodné chování. Roli proto v této oblasti i v současnosti sehrávají určité hluboce zakořeněné mýty a předsudky týkající se pronásledování, které mohou mít přímý dopad na vnímání tohoto jednání, ale stejně tak i osoby stalkera a jeho oběti.²³

Sociální kontext hraje roli i v dostupnosti prostředků ke stalkingu. Moderní technologie významně rozšířily možnosti pronásledování, což vedlo ke vzniku cyberstalkingu. Sociální sítě, mobilní telefony a další digitální nástroje umožňují pachatelům efektivně sledovat oběť, získávat o ní informace a kontaktovat ji prakticky nepřetržitě. To má vliv také na možnosti stalkerů i možnosti týkající se kontroly stalkingu jako takového.²⁴ Stalking navíc v širším ohledu ve společnosti přispívá k obavám a pocitu

²¹ BOUKALOVÁ, H. a GILLERNOVÁ, I. *Kapitoly z forenzní psychologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4461-5, s. 153-155

²² ZVÍTORSKÝ, M.; BENDL, S. a RICHTEROVÁ, M. *Příběh školní šikany: učebnice pro pedagogické pracovníky*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-4825-5, s. 81

²³ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Psyché. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4580-0, s. 214

²⁴ BOUŠKA, P., ŠETINOVÁ, M. Až 70 procent případů stalkingu je partnerských. Jak se bránit pronásledování v digitální době? . In: *iRozhlas* [online]. 2024 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW:

nejistoty a zatěžuje systém trestní justice i zdravotní péče. Na druhou stranu však upozorňuje na význam prevence, osvěty a vzdělávání v oblasti zdravých mezilidských vztahů a respektování osobních hranic.²⁵

Důležitým sociálním aspektem je také role institucí v oblasti prevence a řešení stalkingu. Mezi tyto instituce patří zejména policie, soudy a pomáhající organizace (včetně neziskových organizací). Efektivní řešení stalkingu vyžaduje spolupráci mezi těmito subjekty a citlivý přístup k obětem. Včasná intervence může zabránit eskalaci chování a snížit riziko závažnějších forem násilí.²⁶

https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/az-70-procent-pripadu-stalkingu-je-partnerskych-jak-se-branit-pronasledovani-v_2408041143_adn

²⁵ Prevence – stalking. In: *Policie ČR* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://policie.gov.cz/clanek/prevence-stalking.aspx>

²⁶ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8. s. 89 a dále

4 Důsledky stalkingu pro oběti

Ve čtvrté kapitole bakalářské práce budou stručně nastíněny také důsledky stalkingu pro oběť tohoto trestného činu. Stručně bude charakterizována osobnost oběti stalkingu, dále pak dopady tohoto jednání na oběť a stručně bude nastíněna také otázka viktimizace oběti stalkingu.

4.1 Charakteristika oběti

Obětí stalkingu je osoba, která se stává terčem opakovaného, nevyžádaného a dlouhodobého zájmu, jenž postupně zasahuje do všech oblastí jejího života. Z hlediska viktimologie nejde o specificky „typickou“ oběť, neboť stalking může postihnout ženy i muže různého věku a sociálního postavení, i když statisticky podle odborníků převažují ženy. Oběť bývá často s pachatelem spojena minulým vztahem, avšak může jít i o zcela cizí osobu.²⁷ Charakteristickým znakem je postupné narušování jejího soukromí a osobních hranic, které vede k pocitu ztráty kontroly nad vlastním životem. Oběť si zpravidla zpočátku nemusí uvědomovat závažnost situace a může chování pachatele podceňovat nebo interpretovat jako nevhodný, ale neškodný zájem.²⁸

Vhodné je zmínit se také o možné typologii obětí stalkingu. Velikovská rozlišuje mezi třemi typy obětí stalkingu, kam patří depresivní oběť (nevšímavá a neopatrná - nejtypičtější), chtivá oběť (díky touze po snadném zisku ji lze oklamat) a lehkomyšlná oběť (méně odolná kvůli určitým stresům a náročným situacím).²⁹ Zajímavá je také klasifikace obětí podle Čírtkové, která identifikuje mezi oběťmi stalkingu nezúčastňující se oběť (nepodílí se na vzniku trestného činu), latentní oběť (např. oběť domácího násilí), provokující oběť (vystavuje se rizikovým faktorům), zúčastňující se oběť (proběhla interakce mezi obětí a pachatelem) a nepravá oběť (vůči oběti útok původně nesměřoval).³⁰

²⁷ ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4. s.101-102

²⁸ ŠIMORDOVÁ, A. „Stalking“ z kriminologického pohledu se zaměřením na pachatele a oběť. . In: *Policie ČR* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://www.epravo.cz/top/clanky/stalking-z-kriminologickeho-pohledu-se-zamerenim-na-pachatele-a-obet-73846.html>

²⁹ VELIKOVSKÁ, M. a ZÁMEK, D. *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnávání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*. Psyché. Praha: Grada, 2016. 168 s. ISBN 978-80-247-4849-8, s. 28

³⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Viktimologie pro forenzní praxi*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0582-1, s. 23

4.2 Dopady stalkingu na oběť

Dopady stalkingu na oběť jsou pozorovatelné v mnoha různých rovinách a oblastech jejího života. Stalking poškozují oběti v rovině psychické, pracovní i sociální. V rovině psychické se typicky u oběti objevuje pestrá škála nejrůznějších psychických a psychosomatických obtíží, které zahrnují například poruchy spánku, podrážděnost, únavu, žaludeční potíže, bolesti hlavy, oběti se neustále vracejí myšlenky na pronásledování, má poruchy soustředění.³¹ Typické jsou také pocity strachu, úzkosti, bezmoci a dlouhodobého stresu, které mohou přerůst až rozvoj deprese či posttraumatickou stresovou poruchu.

V oblasti sociální se u oběti stalkingu často projevuje nedůvěra vůči ostatním, omezování sociálních kontaktů, strach z neznámých osob, změny v denním režimu a může se objevit i nezáměr o dříve důležité aktivity. Výjimkou nejsou ani rozpady partnerských vztahů. V některých případech také vlivem obav oběť mění své bydliště.^{32,33} Poznamenána je často také pracovní rovina, kdy klesá celkový výkon oběti vlivem problémů se soustředěním, případně může oběť také záměrně změnit pracovní místo.³⁴

4.3 Viktimizace

S problematikou dopadů trestného činu stalkingu na oběť úzce souvisí také problematika viktimizace. Tento pojem označuje obecně dopad trestného činu na oběť, její okolí a v širším ohledu také na společnost jako celek.³⁵ Jedná se tedy o soubor několika silně stresujících událostí, které bývají pro oběť náhlé a zpravidla nepředvídatelné. S takovými událostmi je pro oběť velmi těžké se vypořádat.³⁶ Čírtková a Vitoušová současně dodávají, že samotný trestný čin a útok na oběť je v procesu

³¹ Stalking: Nebezpečné pronásledování. In: Opava city [online]. 2011 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://www.opava-city.cz/files/cz/nabidka-temat/skolstvi/prevence-kriminality/stalking_pro_verejnost.pdf, s. 7

³² ČÍRTKOVÁ, L. a VITOUŠOVÁ, P. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2, s. 122-123

³³ viz např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 2. 2017, sp. zn. 3 Tdo 1625/2016.

³⁴ Stalking: Nebezpečné pronásledování. In: Opava city [online]. 2011 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://www.opava-city.cz/files/cz/nabidka-temat/skolstvi/prevence-kriminality/stalking_pro_verejnost.pdf, s. 7

³⁵ SLOAN, J., PEMBERTON, A. *Revisiting the 'Ideal Victim': Developments in Critical Victimology*. Policy Press, 2018. ISBN 9781447339151, s. 212 a dále

³⁶ VELIKOVSKÁ, M. a ZÁMEK, D. *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnávání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*. Psyché. Praha: Grada, 2016. 168 s. ISBN 978-80-247-4849-8, s. 16

viktimizace pouze počátkem, neboť z psychologického hlediska na tuto úvodní újmu navazují bezprostředně další zraňující události.³⁷

Blíže lze rozlišovat mezi primární a sekundární viktimizací. Podle Vitoušové a Čítkové primární viktimizace nastává bezprostředně po činu a jedná se o přímá poškození a následky trestného činu, který byl na oběti spáchán. Sekundární viktimizace nastává až po spáchání činu a již nesouvisí s konáním pachatele.³⁸ Odlišný pohled nabízí Velikovská, podle které je primární viktimizace spojena s dopady trestného činu na samotnou oběť, sekundární oběť pak zahrnuje důsledky trestného činu blízké oběti i na širší sociální okolí.³⁹ Důležitou roli hraje viktimologická prevence, která představuje soubor opatření zaměřených na potenciální oběti trestných činů. Jejich cílem je snížit riziko viktimizace, zabránit opakované viktimizaci (reviktimizaci) a zmírnit následky případného trestného činu.⁴⁰

³⁷ ČÍRTKOVÁ, L. a VITOUŠOVÁ, P. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2, s. 12

³⁸ ČÍRTKOVÁ, L. a VITOUŠOVÁ, P. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2, s. 12-13

³⁹ VELIKOVSKÁ, M. a ZÁMEK, D. *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnávání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*. Psyché. Praha: Grada, 2016. 168 s. ISBN 978-80-247-4849-8, s. 16

⁴⁰ FIRSTOVÁ, J. a ZÁMEK, D. *Prevence kriminality - nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7676-057-8, s. 68 a dále

5 Právní úprava podle § 354 trestního zákoníku

Z právního hlediska je v českém právním řádu stalking zakotven v X. hlavě zvláštní části zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), což jej řadí mezi trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. Tento trestný čin je zařazen do v 5. dílu, kde jsou upraveny trestné činy narušující soužití lidí. V ustanovení (dále jen „ust.“) § 354 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku je tento trestný čin upraven pod názvem „nebezpečné pronásledování“. Podle tohoto ustanovení kvalifikovanou skutkovou podstatu tohoto trestného činu naplní ten, kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tak, že⁴¹:

- a) *„vyhrožuje ublížením na zdraví nebo jinou újmou jemu nebo jeho osobám blízkým,*
- b) *vyhledává jeho osobní blízkost nebo jej sleduje,*
- c) *vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje,*
- d) *omezuje jej v jeho obvyklém způsobu života, nebo*
- e) *zneužije jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu.“*

Současně přitom de lege lata platí, že takové jednání nesoucí znaky pronásledování je způsobilé v pronásledované osobě vzbudit důvodnou obavu o vlastní život nebo zdraví nebo případně o život a zdraví osob blízkých.⁴² Klíčovými znaky takového jednání je tedy vždy dlouhodobost, systematickosti a způsobilost vyvolat důvodnou obavu. Trestní zákoník stanoví za základní skutkovou podstatu trest odnětí svobody až na jeden rok nebo zákaz činnosti. Přísnější trestní sazby se uplatní v kvalifikovaných případech, a to například v případě, pachatel pokračuje v jednání i přes předchozí odsouzení, dopouští se činu vůči dítěti nebo využívá zbraně či jiné nebezpečné prostředky. Tím zákon reflektuje zvýšenou nebezpečnost některých forem stalkingu a potřebu vyšší ochrany zvláště zranitelných obětí. V případě kvalifikované skutkové podstaty je možné uložit trest odnětí svobody až na tři roky.⁴³

Trestný čin nebezpečného pronásledování je součástí české právní úpravy od roku 2010, kdy se stal účinným současný trestní zákoník. Tato úprava byla do českého

⁴¹ Viz ust. § 354 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

⁴² Viz ust. § 354 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

⁴³ JELÍNEK, J. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017, s. ISBN 978-80-7502-236-3, s. 141

právního řádu zavedena v reakci na potřebu postihnout specifické formy dlouhodobého obtěžování, které do té doby nebyly dostatečně pokryty jinými skutkovými podstatami. Smyslem právní úpravy je tedy v současnosti zejména ochrana osobní svobody, soukromí a psychické integrity jednotlivce před systematickým a nežádoucím zasahováním ze strany jiné osoby. Vzhledem k tomu, že současná právní úprava taxativně vymezuje formy jednání, zajišťuje díky tomu určitou právní jistotu při posuzování konkrétních případů.⁴⁴

⁴⁴ TOMEŠOVÁ, J. Stalking (nebezpečné pronásledování) – část I. In: Právní prostor [online]. 2021 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/stalking-nebezpecne-pronasledovani-cast-i>

6 Znamky skutkové podstaty trestného činu

Skutková podstata tohoto trestného činu se skládá ze čtyř základních znaků – objektu, objektivní stránky, subjektu a subjektivní stránky, které musí být naplněny kumulativně. V opačném případě by se o trestný čin nebezpečného pronásledování dle trestního zákoníku nejednalo.⁴⁵

6.1 Objekt

Objektem trestného činu je obecně předmět, kterému je v daném případě poskytována ochrana. Jedná se tedy o určitý společenský zájem, hodnotu nebo vztah, který je trestním zákonem chráněn a proti němuž trestný čin směřuje. Ve své podstatě tedy jde o to, co je jednáním pachatele porušeno nebo ohroženo (např. život, zdraví, majetek, svoboda, lidská důstojnost apod.). Šámal blíže rozlišuje obecný, druhový (skupinový) a také individuální objekt.⁴⁶

Objektem trestného činu nebezpečného pronásledování dle trestního zákoníku je především zájem na ochraně osobní svobody, důstojnosti, soukromí a psychické integrity člověka, a to včetně jeho práva na nerušený způsob života. Sekundárně je chráněn i život a zdraví oběti a osob jí blízkých, neboť jednání pachatele musí být způsobilé vyvolat důvodnou obavu o tyto hodnoty. Odborná literatura zdůrazňuje, že jde o ochranu tzv. osobní sféry jednotlivce, tedy prostoru, do něhož nesmí být neoprávněně zasahováno.⁴⁷ Širším pojetím objektu zkoumaného trestného činu pak je, že individuálním objektem je klidné mezilidské soužití chráněné před rušením spočívajícím v obtěžování a rušení života oběti nad únosnou míru, resp. zájem na ochraně jednotlivce před závažnými formami pronásledování a na klidném občanském soužití.⁴⁸

⁴⁵ Viz usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 10. 2014. sp. zn. 3 Tdo 1360/2014

⁴⁶ ŠÁMAL, P.; GRIVNA, T.; BOHUSLAV, L.; NOVOTNÝ, O.; HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 1204 s. ISBN 978-80-7598-764-8, s. 132-134

⁴⁷ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. Právo. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-677-8. 1231, s. 1232

⁴⁸ KUČHTA, J. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. Právnícké učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-047-8, s. 490

6.2 Objektivní stránka

Objektivní stránka trestného činu je dalším ze základních znaků skutkové podstaty a vyjadřuje vnější projevy trestného jednání, a tedy to, jak se trestný čin navenek projevuje ve skutečnosti. Zachycuje samotné jednání pachatele a jeho následky ve vnějším světě. Základními složkami objektivní stránky jsou především jednání (konání nebo opomenutí), následek a příčinná souvislost (kauzální nexus) mezi jednáním a následkem.⁴⁹

Objektivní stránka trestného činu nebezpečného pronásledování spočívá v jednání pachatele, který jiného dlouhodobě pronásleduje takovým způsobem, že je to způsobilé vyvolat u něj důvodnou obavu o život nebo zdraví jeho nebo osob jemu blízkých.⁵⁰ Zákonodárce demonstrativně uvádí typické formy tohoto jednání, a to například vyhledávání osobní blízkosti, sledování, opakované kontaktování (telefonicky, elektronicky či jinak), zneužití osobních údajů nebo omezování obvyklého způsobu života. Klíčovými znaky je tedy již zmíněná opakovanost, dlouhodobost a systematičnost. Jednorázové jednání zpravidla nepostačuje, pokud nedosahuje mimořádné intenzity. Dále je nezbytné, aby jednání bylo způsobilé vyvolat důvodnou obavu, což znamená objektivně posuzovaný strach – tedy takový, který by za daných okolností pocítovala i jiná osoba.⁵¹ Podle Nejvyššího soudu České republiky je také důležité, aby pachateli bylo zřejmé, že si poškozený jeho pozornost nepřeje.⁵²

V odborných právních výkladech se dále zdůrazňuje, že jednání musí být proti vůli oběti a dosahovat určité intenzity, přičemž za „dlouhodobé“ se v praxi považuje zpravidla období alespoň několika týdnů. Šámal v tomto směru hovoří o hranici 10 jednotlivých útoků v průběhu jednoho měsíce, kdy je však nutné zohlednit další okolnosti případu (především jde o intenzitu a formu jednání).⁵³ Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24.4.2019 může být znak dlouhodobosti naplněn již v případě jednání *„trvajícího jeden měsíc, jestliže jde o velmi intenzivní jednání vyznačující se soustavností, úporností, tvrdošijností, a pro svou nebezpečnost vyvolává důvodnou obavu u poškozeného a případně graduje ve fyzické násilí, výrazně vybočuje z mezí normálních společenských*

⁴⁹ ŠÁMAL, P.; GRÍVNA, T.; BOHUSLAV, L.; NOVOTNÝ, O.; HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 1204 s. ISBN 978-80-7598-764-8, s. 132-139 a dále

⁵⁰ Viz např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 7. 2018, sp. zn. 4 Tdo 777/2018.

⁵¹ JELÍNEK, J. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017, s. ISBN 978-80-7502-236-3. s. 487

⁵² Viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2018, sp. zn. 6 Tdo 142/2018.

⁵³ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník*. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-178-9, s. 3007-3008

*vztahů, je prováděno různými prostředky a spočívá v kombinaci alternativ vymezených v citovaném ustanovení.*⁵⁴

6.3 Subjekt

Subjekt trestného činu označuje pachatele trestného činu, tedy osobu, která svým jednáním naplnila znaky skutkové podstaty. Jedná se o osobu, která může být podle trestního práva za daný čin trestně odpovědná.⁵⁵ Subjektem trestného činu nebezpečného pronásledování může být jakákoliv trestně odpovědná fyzická osoba, tedy osoba starší 15 let, která je přičetná. De lege lata není vyžadována žádná zvláštní vlastnost, postavení ani kvalifikace pachatele (nejde o tzv. speciální subjekt). V praxi se však často jedná o osoby, které mají nebo měly k oběti určitý vztah, typicky bývalé partnery, známé či kolegy, což však není zákonnou podmínkou.⁵⁶

6.4 Subjektivní stránka

Subjektivní stránka trestného činu vyjadřuje vnitřní psychický vztah pachatele k jeho jednání a jeho následku. Základním znakem subjektivní stránky je zavinění, které může mít formu úmyslu nebo nedbalosti. Úmysl může být přímý (pachatel chtěl porušit nebo ohrozit chráněný zájem) nebo nepřímý (pachatel věděl, že k tomu může dojít, a byl s tím srozuměn). Nedbalost se dělí na vědomou (pachatel věděl, že může způsobit následek, ale bez dostatečného důvodu spoléhal, že k němu nedojde) a nevědomou (pachatel nevěděl, že může způsobit následek, ač to vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl). Kromě zavinění mohou být u některých trestných činů součástí subjektivní stránky i další znaky, jako je motiv (pohnutka) nebo cíl (účel) jednání. Subjektivní stránka je klíčová pro posouzení trestní odpovědnosti, protože bez zavinění zpravidla nelze pachatele za trestný čin postihnout.⁵⁷

Subjektivní stránka trestného činu nebezpečného pronásledování spočívá v úmyslném zavinění, přičemž postačuje úmysl nepřímý (eventuální). Pachatel si musí být vědom, že svým jednáním oběť dlouhodobě obtěžuje a že jeho chování může vyvolat

⁵⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 4. 2019, vedené pod sp. zn. 8 Tdo 178/2019

⁵⁵ ŠÁMAL, P.; GRÍVNA, T.; BOHUSLAV, L.; NOVOTNÝ, O.; HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 1204 s. ISBN 978-80-7598-764-8, s. 132-166 a dále

⁵⁶ KUČHTA, J. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. Právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-047-8, s. 68

⁵⁷ ŠÁMAL, P.; GRÍVNA, T.; BOHUSLAV, L.; NOVOTNÝ, O.; HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 1204 s. ISBN 978-80-7598-764-8, s. 132-203 a dále

důvodnou obavu, a pro případ, že ji vyvolá, je s tím srozuměn. Není nutné, aby chtěl oběť přímo zastrašit, neboť de lege lata postačuje, že je s tímto následkem srozuměn. Motivace pachatele ke spáchání činu není znakem skutkové podstaty, ale může mít význam při posuzování závažnosti činu a ukládání trestu.⁵⁸

⁵⁸ JELÍNEK, J. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017, s. ISBN 978-80-7502-236-3. s. 218

7 Možnosti právní ochrany obětí

V sedmé kapitole budou popsány také některé možnosti právní ochrany obětí v ČR. Popsána budou hlavní práva obětí trestných činů a dále pak některé instituty, které je možné aplikovat za účelem zajištění právní ochrany obětí nebezpečného pronásledování.

7.1 Práva obětí trestných činů

Právní úprava zakotvující práva obětí trestných činů je v naší zemi zakotvena především v zákoně č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Tento zákon vymezuje, kdo je považován za oběť, stanovuje zvláštní práva zvláště zranitelných obětí (např. děti nebo oběti násilných trestných činů) a upravuje poskytování peněžité pomoci ze strany státu. Vedle toho jsou práva obětí upravena i v zákoně č. 141/1961 Sb., trestní řád, který obětem přiznává procesní postavení poškozeného, a to včetně možnosti navrhnout důkazy, nahlížet do spisu či účastnit se hlavního líčení. Český právní systém obecně usiluje o vyvážení práv oběti a obviněného a o posílení postavení oběti v trestním řízení. Určitá východiska ochrany obětí stalkingu obsahuje také zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních nebo zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Práva obětí trestných činů v České republice jsou zaměřena na ochranu jejich důstojnosti, bezpečí a aktivní účasti v trestním řízení. Oběť má právo na srozumitelné informace o svých právech, o průběhu řízení i o tom, jaký je stav jejího případu. Dále má právo na odbornou pomoc, včetně psychologické, sociální či právní podpory, a to často bezplatně prostřednictvím akreditovaných organizací. Významným prvkem je také právo na ochranu před druhotnou újmou, například citlivý výslech, ochrana soukromí či zabránění kontaktu s pachatelem. Oběť může rovněž uplatnit nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy přímo v trestním řízení.⁵⁹

7.2 Předběžné opatření

Predběžné opatření představuje důležitý civilněprávní nástroj ochrany obětí stalkingu, který umožňuje soudu rychle a dočasně upravit poměry mezi obětí a

⁵⁹ ŠPATENKOVÁ, N. *Krize a krizová intervence*. Psyché. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-247-5327-0, s. 232

pachatelem ještě před konečným rozhodnutím ve věci. Tento institut je upraven v ust. 400 až 414 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních a vztahuje se primárně na případy domácího násilí. Přesto však i v případech nebezpečného pronásledování je tento institut využitelný, neboť stalking s domácím násilím v mnoha případech přímo souvisí.⁶⁰

Soud může na základě návrhu ohrožené osoby uložit stalkerovi například zákaz přibližování se k oběti, zákaz kontaktování (telefonicky, elektronicky či jinak) nebo zákaz vstupu do určitého prostoru (např. bydliště či pracoviště oběti). Výhodou tohoto institutu je jeho relativní rychlost, neboť soud rozhoduje bez zbytečného odkladu (do 2 dnů), často i bez slyšení druhé strany, aby byla zajištěna okamžitá ochrana. Předběžné opatření je však pouze dočasného charakteru a je zpravidla omezeno časově. Jeho hlavním účelem je překlenout období do vydání konečného rozhodnutí nebo stabilizace situace. V praxi jde o důležitý prostředek prevence další eskalace obtěžování a ochrany psychické i fyzické integrity oběti.⁶¹

7.3 Krátkodobá ochrana

Krátkodobá ochrana (vykázání) je institutem, který je zakotven v právu na ochranu před domácím násilím. Tento institut lze využít i v případech stalkingu, pokud dochází k bezprostřednímu ohrožení. Policie České republiky je oprávněna na místě rozhodnout o vykázání agresora ze společného obydlí a jeho okolí, a to na dobu až 14 dnů, během nichž nesmí pachatel oběť kontaktovat ani se k ní přibližovat. Tento zásah má okamžitý preventivní charakter a nevyžaduje předchozí rozhodnutí soudu, což je zásadní pro rychlou ochranu v krizových situacích. V průběhu této lhůty má oběť možnost podat návrh na navazující předběžné opatření, čímž lze ochranu prodloužit. Institut vykázání tak tvoří most mezi akutním policejním zásahem a dlouhodobější soudní ochranou.⁶²

7.4 Policejní intervence

Policejní intervence představuje širší soubor oprávnění Policie ČR při ochraně obětí stalkingu, která jsou využitelná zejména v situacích, kdy dochází k bezprostřednímu ohrožení nebo podezření na spáchání trestného činu nebezpečného pronásledování.

⁶⁰ CHALUPSKÁ, L. K současné úpravě předběžných opatření proti domácímu násilí - I. část. In: *Právní prostor* [online]. 2015 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/k-soucasne-uprave-predbeznych-opatreni-proti-domacimu-nasili-i-cast>

⁶¹ CIMRMANNOVÁ, T. *Krize a význam pomáhajících prvního kontaktu: aplikace v kontextu rodinného násilí*. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2205-7, s. 94

⁶² ust. § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Policie může na základě oznámení situaci prověřit, zajistit důkazy, poučit oběť o jejích právech a dostupných formách pomoci a případně zahájit úkony trestního řízení. Součástí intervence může být i výše zmíněné vykazání, zajištění bezpečnosti na místě nebo spolupráce s intervenčními centry a dalšími odbornými službami. Policie ČR také hraje klíčovou roli v prevenci, kdy se na řešení problematiky podílí například prostřednictvím monitorování a vyhodnocování situace nebo formulace doporučení bezpečnostních opatření oběti.⁶³

⁶³ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8. s. 89 a dále

8 Formulace a metody výzkumu

V následující kapitole bude představen výzkumný problém, na který se zaměří výzkumná část této práce, a to společně s metodami, které budou pro zpracování výzkumné části této práce aplikovány.

8.1 Výzkumný problém a cíl

Hlavním výzkumným problémem výzkumné části této bakalářské práce je zjištění povědomí veřejnosti o právní úpravě stalkingu, o jejím vnímání veřejností a o zkušenostech respondentů s touto problematikou. Smyslem je tedy získat díky empirickým datům také cenný praktický vhled do zkoumané problematiky, což přispěje k vytvoření komplexního pohledu na celou oblast stalkingu.

Hlavním cílem výzkumné části této bakalářské práce je tedy zjištění názorů, postojů a zkušeností respondentů z řad široké české veřejnosti s problematikou stalkingu, zjištění jejich povědomí o možnostech ochrany pro oběti stalkingu a také jejich názorů na míru efektivitu stávající právní ochrany v této oblasti. Dílčím cílem výzkumného šetření pro tuto bakalářské práci je také zjistit případné reálné zkušenosti respondentů se stalkingem a zjistil, jakým způsobem respondenti přistupovali k řešení problematiky. Druhým dílčím cílem je na bázi daných zjištění formulovat návrhy de lege ferenda pro celkové zkvalitnění právní úpravy v oblasti stalkingu a také úrovně právní ochrany pro oběti tohoto jednání.

8.2 Design výzkumu

V této podkapitole bude představen také design výzkumu, a tedy typ výzkumu společně s výzkumnými nástroji a technikami, které byly pro získání empirických dat využity. Vzhledem k tomu, že bylo záměrem autorky této práce oslovit v rámci výzkumného šetření širokou veřejnost a získat data od poměrně velkého počtu respondentů, tak byl pro realizaci výzkumu zvolen kvantitativní typ výzkumu. Charakteristikou kvantitativního výzkumu je zapojení většího počtu respondentů ve srovnání s kvalitativním výzkumu, nicméně získaná data jsou obvykle méně hloubková. Základním předpokladem a podmínkou pro realizaci kvantitativního výzkumu a získání spolehlivých dat se proto stává zajištění dostatečně velkého výzkumného vzorku. Data, která kvantitativní výzkum přináší, jsou následně v měřitelné podobě, proto je možné

prostřednictvím kvantitativního výzkumu zjišťovat například počet nebo frekvenci výskytu určitého jevu.⁶⁴

Jednou z typických technik kvantitativního výzkumu je často formální dotazování respondentů, při kterém je využíván předem připravený dotazník v písemné nebo elektronické formě. Dotazníkové šetření je tedy jedním z nejvyužívanějších nástrojů sběru dat, mezi jeho hlavní výhody patří jednoduchost, časová a finanční nenáročnost a také univerzálnost využití pro zkoumání různorodých témat. Plusem je také anonymita respondentů, která zpravidla zvyšuje ochotu respondentů vypovídat. Důležitým předpokladem pro získání kvalitních dat však je sestavení kvalitního dotazníku, proto, který bude současně pro respondenty srozumitelný a jednoduchý. Následné zpracování dat je v případě dotazníkového šetření poměrně jednoduché a získaná data je možné použít za účelem jejich dalšího zpracování.⁶⁵

Dotazníkové šetření je navíc doplněno také o výzkumnou metodu komparace, která je v této bakalářské práci využita za účelem srovnání české právní úpravy nebezpečného pronásledování s právní úpravou zvolené členské země EU. Touto zemí je sousední Německo, které bylo zvoleno z toho důvodu, že německá právní úprava patří v rámci EU k nejrozvinutějším a zároveň systematicky reflektuje i moderní formy stalkingu, a to včetně těch digitálních. Zároveň jde o právní řád blízký českému kontinentálnímu systému, což umožňuje smysluplné srovnání nejen na úrovni skutkové podstaty, ale také na úrovni aplikační praxe.

⁶⁴ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Páté, přepracované vydání. Praha: Portál, 2023. ISBN 978-80-262-1968-2, s. 43 a dále

⁶⁵ HRICOVÁ, A.; ONDRÁŠEK, S. a URBAN, D. *Metodologie v sociální práci*. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3636-0, s. 41-54

9 Kvantitativní výzkum

V kapitole zasvěcené kvantitativnímu výzkumu bude popsána organizace a průběh dotazníkového šetření, které bylo využito za účelem naplnění výzkumných cílů této práce. Popsána bude organizace a průběh dotazníkového šetření, dále také způsoby zpracování a vyhodnocení získaných dat.

9.1 Organizace a průběh výzkumu

Cílovou skupinou dotazníkového šetření se stala široká veřejnosti Proto bylo nejprve třeba sestavit vhodný dotazník vlastní konstrukce. Při sestavování dotazníku autorka práce vycházela z teoretických poznatků získaných při zpracovávání této práce. Cílem autorky bylo sestavit kvalitní a srozumitelný dotazník, který nebude nadměrně dlouhý, což by mohlo respondenty od jeho vyplnění odradit. Současně bylo záměrem sestavit dotazník, jehož znění umožní naplnění výzkumných cílů této práce a pro respondenty bude zajímavý. Finální znění dotazníku obsahuje celkem 16 otázek a je k náhledu v přílohové části této práce.

Dotazník se skládá z úvodu, identifikačních otázek a jádra dotazníku. V úvodu jsou respondenti ve stručnosti seznámeni s účelem dotazníkového šetření, způsobem využití získaných dat, zásadami správného vyplňování a také zásadami anonymity dotazníkového šetření. Jádro dotazníku obsahuje několik základních okruhů otázek, mezi které je možné zařadit povědomí respondentů o problematice stalkingu, jeho projevech a jeho trestnosti, osobní zkušenosti respondentů se stalkingem a případný přístup respondenta k řešení situace, názory respondentů na kvalitu právní ochrany a činnosti Policie ČR v této oblasti (včetně případné potřeby zpřísnění ochrany) a také povědomí respondentů o možnostech pomoci pro oběti stalkingu v ČR.

Dotazník byl připraven v elektronické podobě prostřednictvím webového portálu Survio, aby bylo možné tímto způsobem oslovit co nejširší okruh respondentů. Následně byl dotazník rozšířen v internetovém prostředí. Dotazníkové šetření se konalo během měsíců února a března roku 2026 a bylo ponecháno zcela na uvážení každého z respondentů, zda se dotazníkového šetření zúčastní. Struktura respondentů, kteří se dotazníkového šetření zúčastnili, je uvedena v podkapitole 10.1 této bakalářské práce.

9.2 Zpracování a vyhodnocení dat

Po získání potřebných dat bylo dotazníkové šetření ukončeno a tato data byla podrobena analýze. Díky tomu, že bylo dotazníkové šetření uskutečněno v elektronické

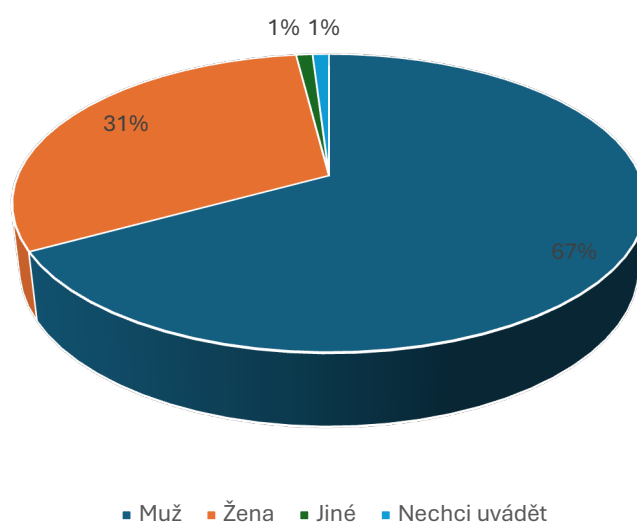
podobě, nebyl proces zpracování a vyhodnocení dat příliš náročný. Za účelem vyhodnocení a zpracování dat byl využit program Microsoft Excel, ve kterém byla získaná data uspořádána a následně k nim byly vytvořeny související grafy. Získané výsledky byly také doplněny o slovní komentáře autorky práce za účelem interpretace získaných výsledků. Interpretace dat je předmětem následující kapitoly této bakalářské práce.

10 Vyhodnocení a porovnání výsledků

Výsledky byly vyhodnoceny a porovnány na základě výzkumného šetření, jehož metodika byla popsána v předchozích kapitolách této práce. Nejprve bude popsán výzkumný vzorek respondentů, kteří se dotazníkového šetření zúčastnili. Dále budou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření provedeného mezi těmito respondenty. Součástí této kapitoly práce bude také komparace právní úpravy v oblasti nebezpečného pronásledování s právní úpravou zvolené členské země EU a na základě získaných výsledků budou poté stanoveny návrhy de lege ferenda.

10.1 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek tvoří respondenti, kteří odpovídali v dotazníkovém šetření. Celkem byly získány odpovědi od 78 respondentů z řad široké české veřejnosti. První otázka dotazníku zkoumala pohlaví respondentů. Zjištěné výsledky prezentuje níže uvedený graf 2.

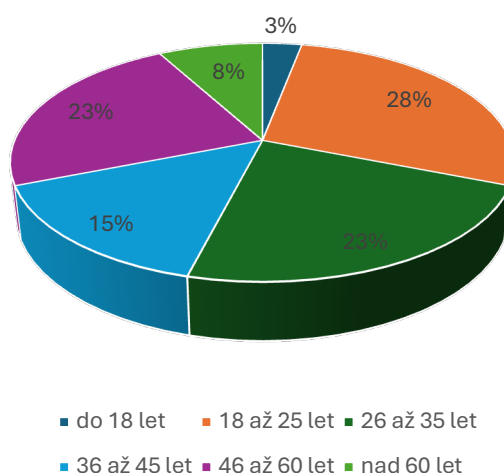
Graf 2: Pohlaví respondentů⁶⁶

Z celkového počtu 78 respondentů tedy podle získaných výsledků tvořily ženy výraznou většinu, konkrétně 67 %, zatímco muži byli zastoupeni pouze ve 31 %. Možnost jiné pohlaví zvolilo 1 % respondentů a stejný podíl (1 %) uvedl, že své pohlaví nechce sdělit. S ohledem na převážné zapojení žen do výzkumu mohou být získané výsledky přinejmenším částečně ovlivněny spíše ženskou zkušeností a vnímáním bezpečnosti.

⁶⁶ Vlastní zpracování

Zároveň vyšší účast žen může naznačovat i větší ochotu se k tomuto tématu vyjadřovat nebo také určitý osobní zájem o problematiku. Současně to do jisté míry může limitovat možnost zobecnění získaných výsledků na celou společnost.

Dále byla analyzována také věková struktura respondentů. Zjištěné výsledky prezentuje graf 3.

Graf 3: Věková struktura respondentů⁶⁷

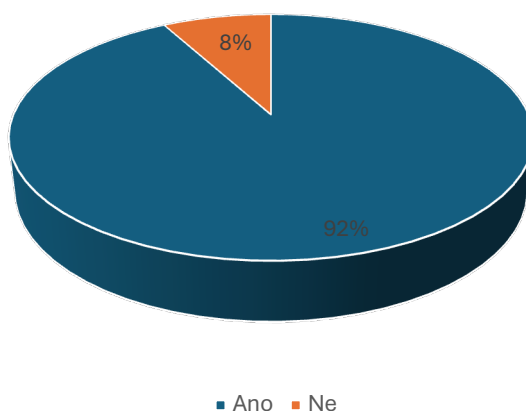
Největší zastoupení tedy dle získaných dat měla věková skupina 18–25 let s podílem 28 %, následovaná skupinami 26–35 let a 46–60 let, které byly shodně zastoupeny 23 %. Věková skupina 36–45 let tvořila 15 % respondentů, zatímco osoby starší 60 let představovaly 8 %. Nejmenší zastoupení měla skupina do 18 let s pouhými 3 %. Výsledky tedy ukazují, že výzkum zachycuje především názory mladší a střední generace, která je obecně více aktivní v online prostředí. To je významné zejména vzhledem k tomu, že stalking se dnes často odehrává právě prostřednictvím digitálních technologií a sociálních sítí. Nižší zastoupení starších respondentů může znamenat, že jejich zkušenosti a vnímání problematiky nejsou ve výzkumu dostatečně reflektovány. Dominance mladších respondentů navíc může zvýraznit zkušenosti s digitálními formami stalkingu a zároveň odráží aktivnější postoj této věkové skupiny k dotazníkovému šetření.

10.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Jednotlivé otázky jsou hodnoceny samostatně a doplněny grafickým znázorněním odpovědí respondentů. Výsledky jsou také stručně interpretovány ve vztahu k cíli

⁶⁷ Vlastní zpracování

výzkumu. První otázka se zaměřila na znalost pojmu stalking. Výsledky zachycuje graf 4.

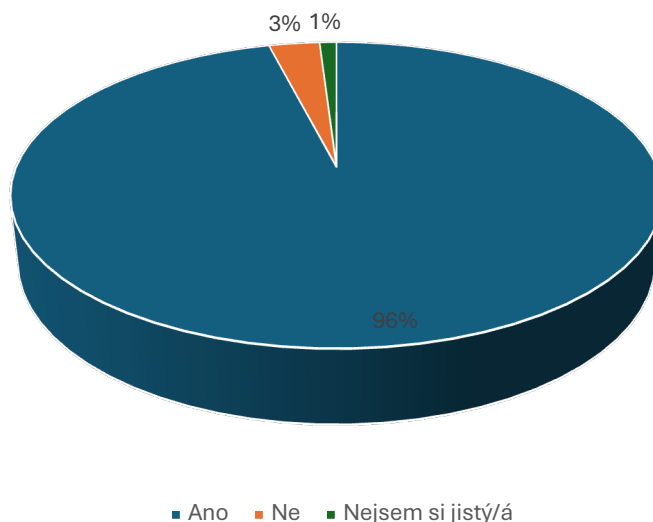

Graf 4: Znalost pojmu stalking⁶⁸

Jak ukazují výsledky, tak drtivá většina respondentů (92 %) uvedla, že se již s pojmem stalking setkala, zatímco pouze 8 % respondentů uvedlo opak. Tento výsledek svědčí o vysokém povědomí o pojmu stalkingu v české populaci. To je kladné zjištění, jelikož povědomí o problému je základním předpokladem jeho rozpoznání a řešení. Také to je předpokladem k tomu, aby respondenti dokázali správně identifikovat situace stalkingu, což je klíčové pro prevenci a případnou intervenci. Menší skupina neinformovaných respondentů však naznačuje, že určité mezery v informovanosti stále existují.

V otázce č. 4 dotazníku také bylo zkoumáno povědomí respondentů o trestnosti stalkingu. Výsledky prezentuje graf 5, který je uveden níže.

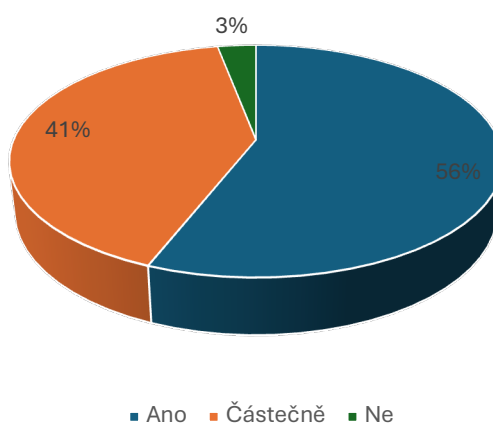
⁶⁸ Vlastní zpracování

Graf 5: Povědomí o trestnosti stalkingu⁶⁹

Téměř všichni respondenti (96 %) si uvědomují, že stalking může být trestným činem. Pouze 3 % respondentů uvedlo, že o této skutečnosti nevěděli, a 1 % si nebylo jisté. Tento výsledek ukazuje na velmi vysokou úroveň právního povědomí v této oblasti, což je pozitivní z hlediska prevence i ochrany obětí. Znalost trestnosti může současně také motivovat oběti k aktivnějšímu řešení situace. Kvalitní právní povědomí navíc také naznačuje, že většina populace zná právní rámec problematiky, což může zvyšovat šanci na oznamování případů. Přesto existence menšiny respondentů s nedostatečným povědomím v této oblasti poukazuje na potřebu další osvěty.

Otázka č. 5 dotazníku byla zaměřena na povědomí respondentů o projevech stalkingu. Zjištěné výsledky zachycuje graf 6.

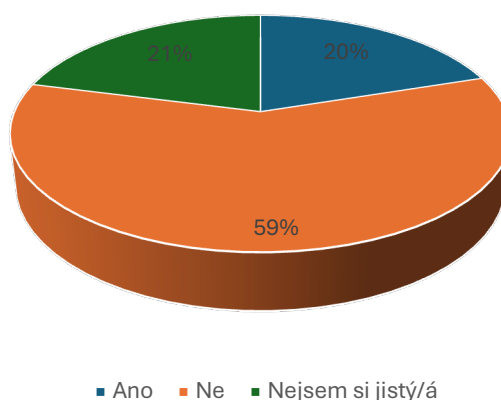
Graf 6: Povědomí o projevech stalkingu⁷⁰

⁶⁹ Vlastní zpracování

⁷⁰ Vlastní zpracování

Více než polovina respondentů (56 %) tedy uvedla, že ví, jaké jednání lze považovat za stalking, zatímco 41 % má pouze částečné povědomí a 3 % respondentů uvedlo, že tuto znalost nemá. Tyto výsledky naznačují, že základní orientace v problematice existuje, avšak hlubší porozumění u části respondentů chybí. Poměrně vysoký podíl respondentů s pouze částečnými znalostmi ukazuje, že lidé mohou mít problém přesně rozlišit hranici mezi běžným a obtěžujícím chováním, což může vést k bagatelizaci situace. To může v praxi v některých případech také ovlivnit rozhodnutí o zásahu či oznamování daného nežádoucího jednání.

Otázka č. 6 dotazníku se věnovala osobním zkušenostem respondentů s obtěžováním nebo pronásledováním. Výsledky zachycuje graf 7.

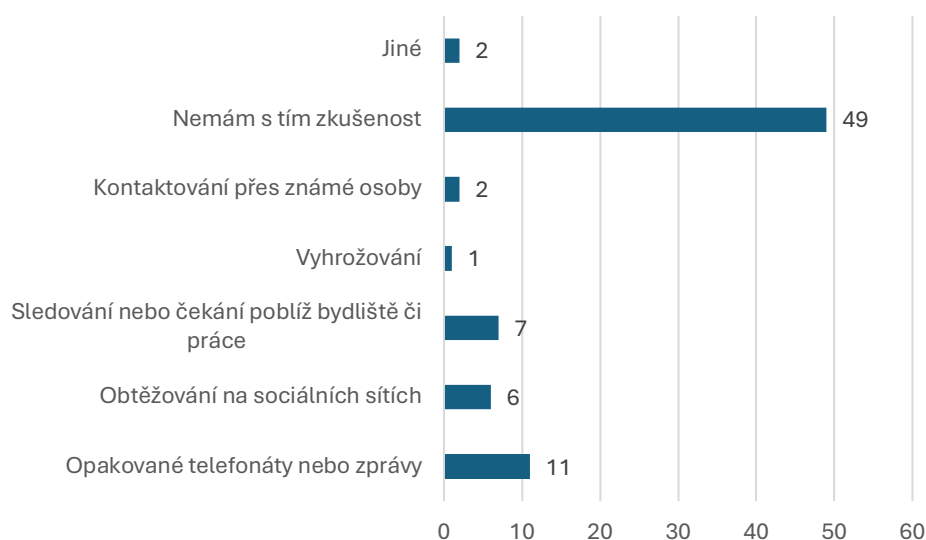
Graf 7: Osobní zkušenosti s obtěžováním a pronásledováním⁷¹

Většina respondentů (59 %) uvedla, že se doposud s jednáním naplňujícím znaky stalkingu (opakované obtěžování nebo pronásledování) nesetkala. Naopak 20 % respondentů uvedlo, že takovou zkušenost již má, celkem 21 % respondentů uvedlo, že si tím nejsou jisti. Tento výsledek naznačuje, že stalking není ve společnosti zcela ojedinělým jevem, jelikož pětina respondentů s ním má přímou zkušenost. Nejistota části respondentů může souviset s nedostatečnou schopností správně tyto situace rozpoznat. Tento výsledek také zdůrazňuje skutečnost, že stalking je reálným společenským problémem, přičemž jeho formy mohou být pro některé oběti nejednoznačné.

Otázka č. 7 cílila na respondenty, kteří na předchozí otázku odpověděli kladně, a potvrdili tedy, že se již někdy s jednáním naplňujícím znaky stalkingu setkali. Konkrétně bylo zkoumáno, o jaké formy a projevy obtěžování se v daném případně jednalo.

⁷¹ Vlastní zpracování

Respondenti zde mohli zvolit více odpovědí současně. Výsledky prezentuje níže uvedený graf 8.

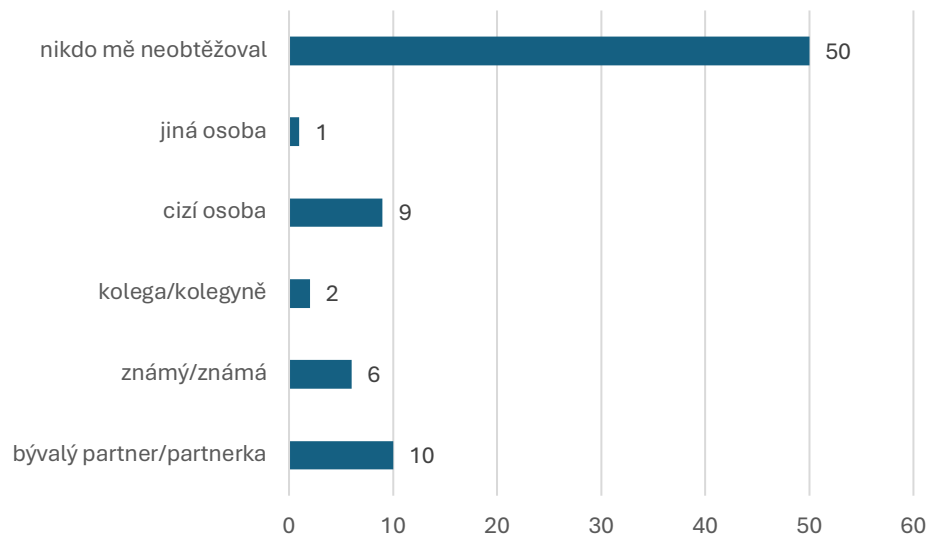

Graf 8: Formy stalkingu, se kterými se respondenti setkali⁷²

Největší část respondentů (49 respondentů) uvedla, že s touto situací nemají prozatím osobní zkušenost. Z těch, kteří zkušenost mají, nejčastěji uváděli opakované telefonáty nebo zprávy (11 respondentů). Sledování nebo čekání poblíž bydliště či pracoviště uvedlo 7 respondentů a obtěžování na sociálních sítích 6 respondentů. Kontaktování přes známé osoby a jiné formy uvedli shodně 2 respondenti a 1 respondent se již setkal s vyhrožováním. Výsledky ukazují, že stalking se nejčastěji odehrává prostřednictvím digitálních komunikačních prostředků, což odpovídá současným trendům komunikace. Převaha digitálních forem stalkingu zdůrazňuje potřebu informování veřejnosti o bezpečnosti online a možnostech obrany proti obtěžování.

Následující otázka č. 8 se zaměřila také na zjištění pachatele nebezpečného pronásledování. Konkrétně bylo zkoumáno, kdo byl pachatelem stalkingu, respondenti opět mohli v případě potřeby uvést více než jednu odpověď. Výsledky prezentuje graf 9.

⁷² Vlastní zpracování

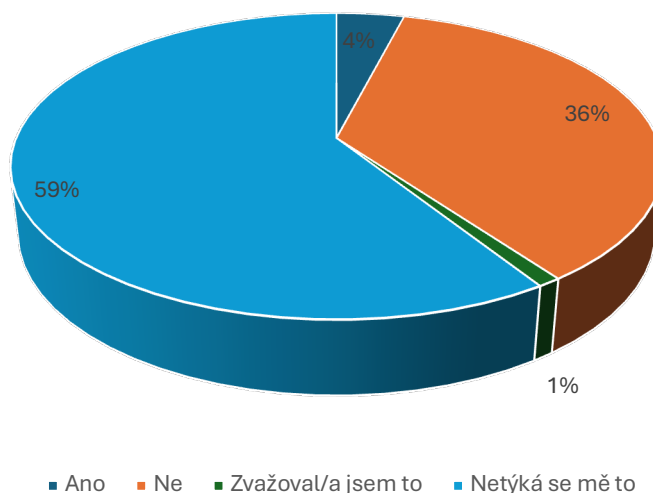

Graf 9: Osoba pachatele stalkingu⁷³

Většina respondentů (50 respondentů) uvedla, že nemá zkušenost s obtěžováním. Pokud k němu došlo, nejčastěji byl pachatelem bývalý partner nebo partnerka (10 respondentů). Cizí osobu uvedlo celkem 9 respondentů a 6 respondentů uvedlo známou osobu. Kolegu či kolegyni uvedli dva respondenti a jinou osobu 1 respondent. Tento výsledek potvrzuje skutečnost, která byla uvedena v teoretické části práce, a sice to, že stalking často souvisí s partnerskými vztahy. Současně také potvrzuje odborné názory, že pachatelem může být i širší okruh osob.

Dále bylo zkoumáno také to, zda respondenti, kteří opakované a dlouhodobé pronásledování a obtěžování zažili, oznámili případ na Policii ČR. Výsledky zachycuje graf 10.

⁷³ Vlastní zpracování

Graf 10: Oznámení stalkingu na Policii ČR⁷⁴

Podle grafu 9 tedy 59 % respondentů doposud stalking nezažilo. Z respondentů, kterých se situace se stalkingem týkala, většina uvedla, že ji policii neoznámila (36 % respondentů), zatímco pouze 4 % respondentů ji oznámili a 1 % respondentů o oznámení uvažovalo. Tento výsledek ukazuje zcela jasně na nízkou míru oznamování obtěžování a pronásledování ze strany veřejnosti. Může to znamenat, že oběti často nevyužívají dostupné právní prostředky ochrany, případně nejsou s dostupnými prostředky náležitě seznámeny. Nízké oznamování může také vést k podhodnocení počtu případů a ztížit adekvátní zásah policie, což zvyšuje riziko pokračujícího obtěžování.

Další otázka č. 10 dotazníku se věnovala důvodům, proč u velké části respondentů nebyla daná situace oznámena na policii. Výsledky opět přehledně zachycuje níže uvedený graf 11.

⁷⁴ Vlastní zpracování

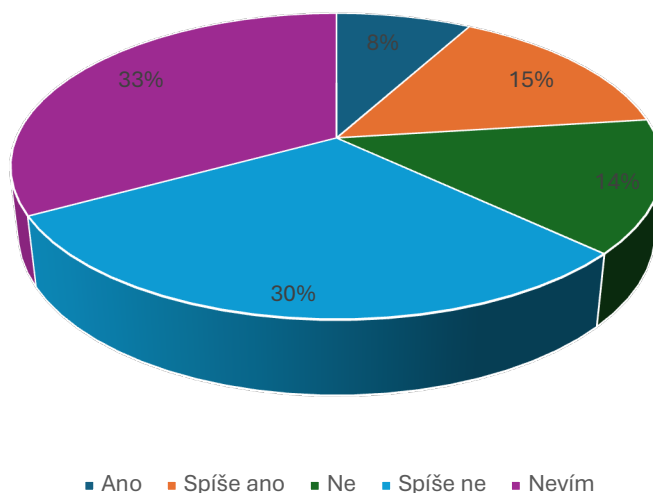

Graf 11: Důvody neoznámení stalkingu na Policii ČR⁷⁵

Většina respondentů (68 %) uvedla, že se jich situace netýká. Z těch, kteří situaci neoznámili, nejčastěji uváděli, že ji nepovažovali za závažnou (22 %). Obavu z reakce pachatele uvedlo 6, % respondentů a nedůvěru v pomoc policie 4 %. Nikdo neuvedl, že by nevěděl o trestnosti jednání. Tento výsledek ukazuje, že hlavní bariérou není neznalost, ale spíše podcenění situace. Podceňování závažnosti situace však představuje významnou překážku v ochraně obětí a naznačuje potřebu vzdělávání o rizicích stalkingu.

Důležitou otázkou byla také otázka zaměřující se na vnímání právní ochrany obětí stalkingu ze strany respondentů. Konkrétně bylo zkoumáno, zda respondenti považují právní ochranu obětí v ČR v současnosti za dostatečně kvalitní. Výsledky zachycuje níže uvedený graf 12.

⁷⁵ Vlastní zpracování

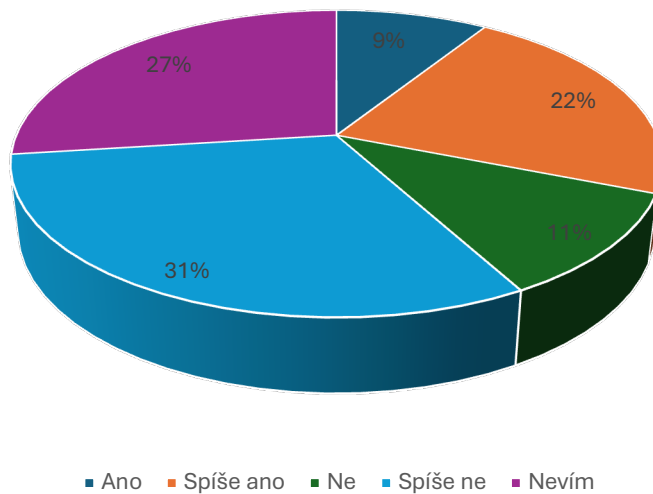

Graf 12: Kvalita právní ochrany obětí v ČR⁷⁶

Jak ukazuje graf 12, tak 33 % respondentů na otázku neodpovědělo, 30 % respondentů pak zvolilo odpověď „spíše ne“ a 14 % uvedlo odpověď „ne“. Tento výsledek ukazuje, že celkem 44 % oslovených respondentů nepovažuje současnou úroveň právní ochrany obětí v ČR za dostačující a optimální. Naopak celkem 23 % respondentů ji označuje jako dostačující, kdy 15 % respondentů uvedlo odpověď „spíše ano“ a 8 % respondentů uvedlo odpověď „ano“. Výsledky tedy naznačují spíše kritické vnímání právní ochrany ze strany respondentů a zároveň značnou nejistotu. Tento stav může být důsledkem nedostatečné informovanosti o existujících právních nástrojích a zdůrazňuje potřebu zlepšení komunikace dostupných opatření.

Následující otázka č. 12 dotazníku zjišťovala také vnímání účinnosti policejních postupů používaných při řešení případů stalkingu ze strany respondentů. Zjištěné výsledky jsou zřejmé z níže uvedeného grafu 13.

⁷⁶ Vlastní zpracování

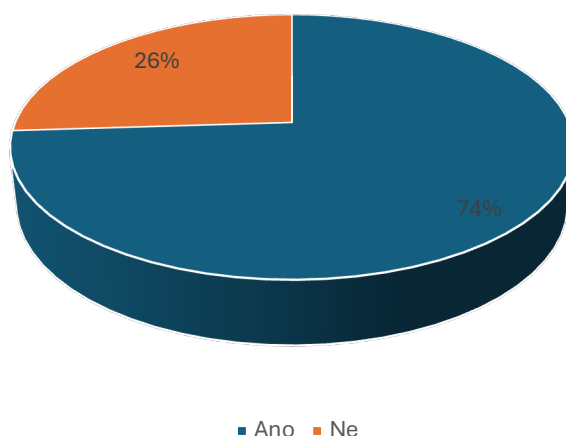

Graf 13: Vnímání účinnosti policie⁷⁷

Z odpovědí respondentů je patrné, že na účinnost řešení případů stalkingu policií nepanuje jednoznačný názor. Celkem 42 % respondentů na otázku odpovědělo negativně, kdy 31 % respondentů uvedlo odpověď „spíše ne.“ Dále 27 % respondentů zvolilo odpověď „nevím“. Kladně odpovědělo pouze 31 % respondentů (22 % spíše ano, 9 % ano). Získané výsledky ukazují, že důvěra v účinnost policejního řešení není příliš vysoká. Nejistota a negativní vnímání však mohou negativně ovlivňovat také ochotu obětí situaci řešit. To pak nadále zvyšuje riziko pokračujícího obtěžování a gradování celé situace. Tento výsledek tedy potvrzuje potřebu transparentních a efektivních zásahů ze strany policejních orgánů.

Velmi významná byla dále otázka č.13, která se zaměřila na zjištění míry povědomí respondentů o možnostech pomoci pro oběti stalkingu. Výsledky jsou graficky znázorněny prostřednictvím níže uvedeného grafu 14.

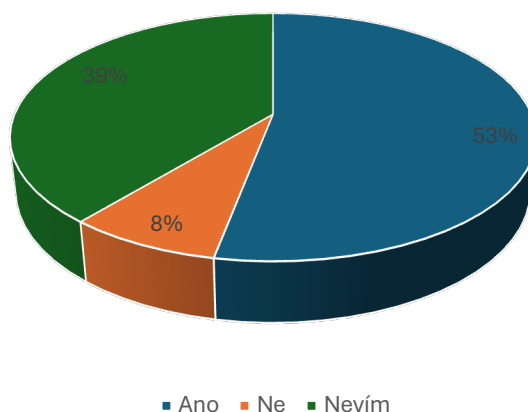
⁷⁷ Vlastní zpracování

Graf 14: Povědomí respondentů o možnostech pomoci pro oběti stalkingu⁷⁸

Většina respondentů (74 %) tedy uvedla, že ví, kam se může oběť stalkingu obrátit o pomoc. Naopak celkem 26 % respondentů v současnosti těmito důležitými informacemi nedisponuje. Tento výsledek lze hodnotit převážně pozitivně, jelikož téměř tři čtvrtiny respondentů jsou o této důležité otázce správně informovány. Na druhou stranu však čtvrtina neinformovaných respondentů představuje poměrně významný podíl. Zlepšení informovanosti by mohlo přispět k efektivnějšímu řešení těchto situací, neboť informovanost je klíčová pro podporu obětí a snížení dopadu stalkingu.

Důležité výsledky přinesla i otázka č. 14, která se zaměřila na vnímání výskytu stalkingu. Konkrétně byli respondenti dotazováni na to, zda podle jejich názoru je stalking v ČR častým jevem a problémem. Výsledky prezentuje graf 15.

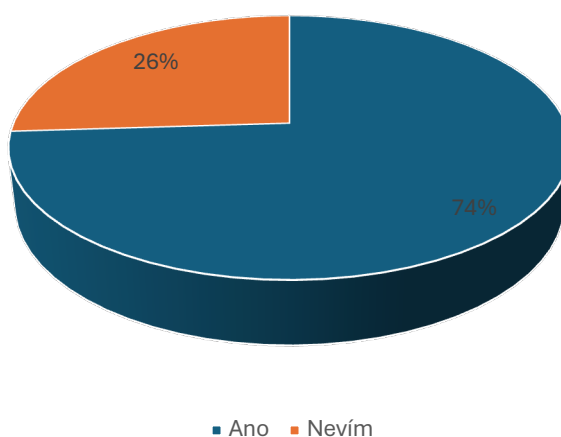
Graf 15: Vnímání výskytu stalkingu v ČR⁷⁹

⁷⁸ Vlastní zpracování

⁷⁹ Vlastní zpracování

Více než polovina respondentů (53 %) se tedy dle získaných dat domnívá, že stalking je v současnosti v naší zemi rozšířeným problémem. Pouze 8 % dotazovaných respondentů uvedlo, že tomu tak není, dále pak 39 % respondentů zvolilo odpověď „nevím“. Tento výsledek naznačuje, že stalking je vnímán jako relevantní společenský problém, avšak část respondentů si není jistá jeho skutečným rozsahem. Nejistota v odhadu četnosti výskytu tohoto problému může u respondentů poukazovat také na problematickou detekci a hlášení případů, což je důležité pro tvorbu účinné prevence.

Navazující otázka č. 15 byla zaměřena na zjištění pohledu respondentů na potřebu zpřísnění ochrany pro oběti stalkingu v naší zemi. Výsledky jsou zřetelné z grafu 16.

Graf 16: Potřeba přísnější ochrany⁸⁰

Velká většina respondentů (74 %) se tedy podle získaných výsledků domnívá, že by ochrana obětí měla být přísnější, zatímco 26 % uvedlo odpověď „nevím“. Možnost „ne“ nezvolil žádný respondent. Tento výsledek jasně ukazuje na silnou společenskou poptávku po posílení ochrany obětí a naznačuje určitou nespokojenost se současným stavem. Tři čtvrtiny respondentů tedy podle získaných dat reálně vnímají nedostatky stávající právní úpravy a potřebu přijetí legislativních změn, což současně povede také ke zlepšení praktické ochrany obětí.

V poslední otázce č. 16 dotazníku byla respondentům poskytnuta možnost doplnit k problematice případné další poznatky a komentáře. Na tuto otevřenou otázku odpověděla pouze část respondentů. Největší skupinu tvořily odpovědi respondentů, kteří uvedli, že s problematikou stalkingu nemají osobní zkušenost. Respondenti často uváděli odpovědi jako například „nemám zkušenost“, „nemám s tím žádnou zkušenost“,

⁸⁰ Vlastní zpracování

„nezažila jsem“ nebo „nevím, nemám s tím zkušenosti“. Někteří respondenti také uvedli, že se o tuto problematiku příliš nezajímají nebo že se jich tato situace osobně netýká.

Menší část respondentů popsala vlastní zkušenost s obtěžováním nebo pronásledováním. Tyto zkušenosti se nejčastěji týkaly opakovaného kontaktování prostřednictvím telefonních hovorů, zpráv nebo sociálních sítí. Jeden z respondentů například uvedl: „*Bývalý přítel mě pronásledoval, neustále kontroloval, zda jsem doma, čekal u mé práce a volal mi z neznámého čísla.*“ Jiný respondent popsal zkušenost z prostředí internetu: „*V online hře jsem potkala osobu, se kterou jsem trávila hodně času, ale když jsem chtěla kontakt ukončit, obtěžoval mě na sociálních sítích.*“ Tyto odpovědi potvrzují, že stalking se může projevovat různými formami a často se odehrává také v online prostředí.

V některých případech respondenti uvedli, že se s podobným jednáním setkali ve svém okolí. Jeden z respondentů například uvedl: „*Švagrovou stalkuje její bývalý partner. Byl i nahlášen policii, ale prakticky se nic nevyřešilo.*“ Tyto odpovědi poukazují na to, že stalking může být problémem nejen pro samotné oběti, ale také pro jejich rodinné příslušníky a blízké osoby.

V odpovědích respondentů se objevily také obecné názory na tuto problematiku. Někteří respondenti zdůrazňovali, že stalking považují za závažný problém současné společnosti. Jeden z respondentů například uvedl: „*Stalking vnímám jako velmi závažný problém, který může mít dlouhodobé psychické následky.*“ Další respondent uvedl: „*Určitě je to v dnešní době velký problém, hlavně kvůli sociálním sítím.*“ Někteří respondenti také poukazovali na to, že problematika stalkingu není vždy brána dostatečně vážně a že by měla být věnována větší pozornost prevenci a ochraně obětí.

V několika odpovědích se objevila také kritika přístupu policie nebo obecně orgánů činných v trestním řízení. Respondenti například uváděli, že případy stalkingu mohou být někdy podceňovány nebo nejsou řešeny dostatečně důsledně. Tyto názory mohou souviset i s výsledky předchozích otázek dotazníku, ve kterých část respondentů uvedla, že si není jistá účinností řešení těchto případů ze strany policie. Část odpovědí byla velmi stručná nebo neobsahovala konkrétní informace k tématu, například jednoslovné odpovědi nebo symboly. Tyto odpovědi proto nebylo možné podrobněji analyzovat. Přesto však lze z otevřených odpovědí vyvodit, že stalking je respondenty

vnímán jako nepříjemný a potenciálně nebezpečný jev, který může mít významný dopad na psychickou pohodu a pocit bezpečí oběti.

10.3 Komparace právní úpravy s vybranou členskou zemí EU

Pro bakalářskou práci bylo vybráno srovnání s německou právní úpravou. Jak bylo popsáno, tak česká právní úprava stalkingu v trestního zákoníku upravuje trestný čin nebezpečného pronásledování, který postihuje dlouhodobé a systematické obtěžování způsobilé vyvolat u oběti důvodnou obavu o život nebo zdraví. Skutková podstata zahrnuje různé formy jednání, jako je vyhledávání blízkosti, kontaktování prostřednictvím komunikačních prostředků či vyhrožování. Česká úprava klade důraz na kumulativní znaky, zejména opakovanost a intenzitu jednání, přičemž jejich výklad je ponechán na soudní praxi. Vedle trestněprávního postihu existují i doplňující ochranné mechanismy, například předběžná opatření či institut vykázání, které mají zajistit rychlou ochranu oběti ještě před pravomocným rozhodnutím.

V německé právní úpravě je stalking upraven v § 238 německého trestního zákoníku (Strafgesetzbuch). Německá úprava obsahuje poměrně podrobný demonstrativní výčet konkrétních forem jednání, kam zahrnuje například vyhledávání fyzické blízkosti, opakované kontaktování prostřednictvím telekomunikačních prostředků nebo zneužití osobních údajů k obtěžování oběti.⁸¹ Podmínkou trestnosti v německém právu je, že takové jednání pachatele „závažně narušuje způsob života oběti“, což představuje obdobu českého požadavku na vyvolání důvodné obavy, nicméně německá právní úprava klade větší důraz na faktický dopad na život poškozeného. Německá úprava také výslovně zahrnuje moderní formy jednání, a to včetně cyberstalkingu a zneužívání digitálních technologií.⁸²

Německá právní úprava stalkingu podle § 238 StGB prošla v posledních letech významným vývojem, který směřoval zejména k posílení ochrany obětí a zjednodušení postihování pachatelů. Výše zmíněný požadavek na to, aby jednání pachatele „závažně narušilo způsob života oběti“, byl tedy do jisté míry zmírněn tak, aby bylo možné postihnout i méně intenzivní, avšak systematické formy pronásledování. V současnosti německá úprava klade větší důraz na potenciál jednání ohrozit oběť, nikoli pouze na již

⁸¹ Criminal Code (as amended up to Act of December 4, 2022), Germany. In: *WIPO* [online]. 2026 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z WWW: <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/21692>

⁸² Effects of Directive 2024/1385/EU on combating violence against women and domestic violence on German sexual criminal law (Sexualstrafrecht) (3/2025). In: *Osservatorio sulle fonti* [online]. 2024 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z WWW: <https://www.osservatoriosullefonti.it/rubriche/sources-of-law-in-the-european-union-member-states/germany/4810-osf-3-2025-d>

nastalé závažné důsledky. Zároveň německé právo umožňuje flexibilnější reakci orgánů činných v trestním řízení a je doplněno širokou škálou ochranných opatření v civilní oblasti (např. ochranné příkazy podle zákona o ochraně před násilím), což posiluje komplexní přístup k ochraně obětí stalkingu.⁸³

Na základě vzájemného srovnání obou právních úprav je možné zhodnotit, že česká právní úprava je spíše obecnější a ponechává větší prostor pro výklad, zatímco německá úprava je konkrétnější a detailněji vymezuje jednotlivé formy stalkingového jednání. Německá právní úprava rovněž klade větší důraz na dopad jednání na život oběti a flexibilněji reaguje na nové formy kriminality, zejména v online prostředí. Na druhou stranu česká úprava poskytuje širší rámec, který umožňuje zahrnout i nové a dosud nepojmenované formy jednání bez nutnosti častých legislativních změn. Společným cílem obou právních úprav je dosažení cíle v podobě ochrany oběti, nicméně vzájemně se liší mírou konkretizace skutkové podstaty a přístupem k dynamickému vývoji forem stalkingu.

10.4 Návrhy de lege ferenda

Na základě výsledků získaných pomocí dotazníkového šetření bakalářské práce budou stanoveny vhodné návrhy de lege ferenda. Jedním z hlavních návrhů de lege ferenda je zpřesnění skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování podle ust. § 354 trestního zákoníku, zejména pokud jde o vymezení pojmů „dlouhodobost“ a „intenzita“ jednání pachatele. V praxi totiž dochází k rozdílnému výkladu těchto znaků, což může vést k nejednotnému rozhodování soudů i orgánů činných v trestním řízení. Nejednoznačnost výkladu také může vést k určité nejistotě u veřejnosti a problematické identifikace jednání naplňujícího znaky skutkové podstaty tohoto trestného činu. Vhodné by bylo doplnění demonstrativního výčtu typických forem jednání, včetně moderních digitálních forem stalkingu (např. kyberstalking, zneužívání sociálních sítí či sledování prostřednictvím technologií). Takové upřesnění by přispělo k větší právní jistotě a efektivnějšímu postihu pachatelů.

Dalším významným směrem je posílení procesních a ochranných práv obětí. De lege ferenda je možné uvažovat o rozšíření možnosti ukládání předběžných opatření v trestním řízení, zejména o jejich rychlejší dostupnost a delší trvání, případně o zavedení

⁸³ ROPERS, A. et al. German Anti-Stalking Legislation and Its Recent Changes. *German Law Journal*, Volume 21 , Issue 4 , May 2020 , pp. 787 - 798

specializovaných ochranných příkazů obdobných zahraničním právním úpravám. Současně by bylo vhodné posílit informovanost obětí o jejich právech a zajistit systematictější spolupráci mezi policií, soudy a intervenčními centry. Důraz by měl být kladen také na prevenci sekundární viktimizace a na individuální posuzování potřeb zvláště zranitelných obětí.

Třetím návrhem je zefektivnění praxe orgánů činných v trestním řízení, zejména prostřednictvím specializace a vzdělávání. Zavedení specializovaných policejních týmů či státních zástupců zaměřených na problematiku domácího násilí a stalkingu by mohlo přispět k citlivějšímu přístupu k obětem i k lepšímu vyhodnocování rizik. Dále by bylo vhodné posílit metodickou podporu a sjednocení judikatury, aby byla zajištěna jednotná aplikace práva. V neposlední řadě lze doporučit i rozvoj sběru dat a výzkumu v této oblasti, což by umožnilo lépe reagovat na vývoj forem stalkingu a přizpůsobovat právní úpravu aktuálním potřebám společnosti.

Posledním možným návrhem de lege ferenda je také posílení interdisciplinárního přístupu k řešení stalkingu, který by více propojoval trestněprávní nástroje s oblastí sociálních služeb, psychologie a prevence. Je to důležité z toho důvodu, že samotná trestní represe nemusí být vždy dostačující k řešení situace, zejména u pachatelů s obsesivním nebo fixovaným chováním. De lege ferenda by proto bylo vhodné zvážit širší využívání alternativních opatření, kam patří terapeutické programy pro pachatele, povinná účast na poradenských programech nebo systematická práce s rizikovými jedinci. Takový přístup by mohl přispět nejen ke snížení recidivy, ale i k dlouhodobější ochraně obětí.

Závěr

Bakalářská práce se zaměřila na problematiku stalkingu z pohledu trestního práva a jejím základním cílem bylo zhodnotit právní úpravu trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 354 trestního zákoníku se zaměřením na její praktickou účinnost, problémy spojené s dokazováním a procesním postihem pachatelů, jakož i na míru ochrany poskytovanou obětem tohoto trestného činu. V teoretické části této práce byl definován pojem stalkingu společně s jeho klíčovými formami, dále zde byly popsány klíčové psychologické a sociální aspekty vztahující se k problematice stalkingu. Práce se věnovala také popisu důsledků stalkingu pro samotnou oběť a otázce viktimizace. Dále zde byla také analyzována právní úprava trestného činu nebezpečného pronásledování a základní znaky skutkové podstaty tohoto trestného činu. Nastíněny byly také klíčové možnosti právní ochrany pro oběti stalkingu v ČR. Ve výzkumné části této práce byly poté prezentovány výsledky dotazníkového šetření mezi veřejností na téma jejich povědomí a zkušeností s problematikou stalkingu. Také zde byla provedena komparace právní úpravy nebezpečného pronásledování se zvolenou právní úpravou jiné členské země EU. Na základě výsledků byly formulovány některé návrhy de lege ferenda.

Zpracování této práce přineslo mnoho cenných poznatků, které se týkají tématu stalkingu a jeho zakotvení v českém právním řádu. Stalking představuje opakované a dlouhodobé obtěžování jiné osoby, které může zahrnovat sledování, nevyžádané kontaktování, vyhrožování či zasahování do jejího soukromí, přičemž u oběti vyvolává strach o život nebo zdraví. V trestním zákoníku je jako samostatný institut zakotven od roku 2010 trestný čin „nebezpečné pronásledování“, jedná se o ust. § 354 trestného zákoníku, které připouští, aby byl pachatel za tento trestný čin potrestán odnětím svobody, zákazem činnosti nebo jinými sankcemi. Přísnější postih pachatelů hrozí v závažnějších případech (např. vůči dítěti či při použití zbraně). Česká právní úprava tak reaguje na potřebu chránit osobní svobodu, soukromí a psychickou integritu jednotlivce a umožňuje orgánům činným v trestním řízení efektivně zasahovat proti tomuto typu jednání. Pro naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu je nutné, aby pachatel úmyslně a dlouhodobě pronásledoval jinou osobu způsobem, který objektivně vyvolává důvodnou obavu o její bezpečí. Tímto jednáním zasahuje do jejího soukromí a osobní svobody, což je hlavní chráněná hodnota. Všechny znaky skutkové podstaty musí být splněny současně, jinak o trestný čin nebezpečného pronásledování nejde.

Zpracování této práce umožnilo také zhodnotit klady i zápory současné právní úpravy nebezpečného pronásledování. Mezi plusy právní úpravy patří skutečnost,

že jasně vymezuje nebezpečné pronásledování jako samostatný trestný čin, čímž poskytuje obětem právní ochranu a umožňuje včasný zásah orgánů činných v trestním řízení. Také zakotvuje různé formy jednání včetně cyberstalkingu a umožňuje přísnější postih v závažnějších případech. Mezi její nedostatky patří naopak především poměrně obtížná prokazatelnost dlouhodobosti a intenzity jednání, což může vést k bagatelizaci některých případů. Problémem může být také dále nejednotná aplikační praxe a v některých případech také nedostatečná ochrana obětí v počátečních fázích obtěžování, kdy jednání ještě nenaplňuje všechny znaky skutkové podstaty, ale již má výrazný negativní dopad na psychiku poškozeného. Dotazníkové šetření navíc také ukázalo, že česká veřejnost nemá dostatečné povědomí například o tom, jaké jednání je skutečně možné považovat za stalking. Na zcela ideální úrovni není ani jejich povědomí o pomoci pro oběti stalkingu a současně většina respondentů přímo poukazuje na potřebu zpřísnění ochrany pro oběti stalkingu. Mezi návrhy de lege ferenda proto patří zpřesnění skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování podle ust. § 354 trestního zákoníku, dále pak posílení procesních a ochranných práv obětí, zefektivnění praxe orgánů činných v trestním řízení a také posílení interdisciplinárního přístupu k řešení stalkingu.

Přínosem této bakalářské práce je zejména zpracování uceleného a logického souboru poznatků týkajících se problematiky stalkingu a zakotvení tohoto trestného činu v moderním českém trestním právu. Práce také zdůrazňuje význam odpovídající pozornosti věnované tématu stalkingu a poukazuje na nutnost odpovídající osvěty ve společnosti, pokud jde o toto téma. Současně přináší mnoho cenných informací pro samotné oběti stalkingu, které mohou získat základní informace o možných projevech stalkingu, jeho důsledcích a také možnostech obrany obětí. Tato práce se může stát cenným informačním zdrojem pro každého, kdo se o téma stalkingu aktivně zajímá. Na závěr této práce lze zhodnotit, že byl její hlavní i vedlejší cíl naplněn.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BOUKALOVÁ, H. a GILLERNOVÁ, I. *Kapitoly z forenzní psychologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4461-5. 153-155.
2. CIMRMANNOVÁ, Tereza. *Krize a význam pomáhajících prvního kontaktu: aplikace v kontextu rodinného násilí*. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2205-7.
3. ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 2. upr. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.
4. ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-461-9.
5. ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Psyché. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8. s. 63
6. ČÍRTKOVÁ, L. Nebezpečné pronásledování. In: *České vězeňství: čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci*, 3/2009, s. 22.
7. ČÍRTKOVÁ, L. *Viktimologie pro forenzní praxi*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0582-1.
8. ČÍRTKOVÁ, L. a VITOUŠOVÁ, P. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.
9. FIRŠTOVÁ, J. a ZÁMEK, D. *Prevence kriminality - nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti*. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7676-057-8.
10. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Páté, přepracované vydání. Praha: Portál, 2023. ISBN 978-80-262-1968-2.
11. HRICOVÁ, A.; ONDRÁŠEK, S. a URBAN, D. *Metodologie v sociální práci*. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3636-0.
12. JELÍNEK, J. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017, s. ISBN 978-80-7502-236-3. s. 141.
13. KORKODEILOU, J. *Victims of Stalking: Case Studies in Invisible Harms*. Cham: Springer International Publishing, 2020. ISBN 978-3-030-47792-9.

14. KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V. *Bezpečně na internetu: průvodce chováním ve světě online*. Grada, 2016. ISBN 978-80-271-9074-4. s. 97.
15. KUČHTA, J. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. Právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-047-8.
16. MATOUŠKOVÁ, Ingrid. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Psyché. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4580-0. s 213-214.
17. ROPERS, A. et al. German Anti-Stalking Legislation and Its Recent Changes. *German Law Journal*, Volume 21 , Issue 4 , May 2020 , pp. 787 - 798
18. SHERIDAN, L a J BOON. *Stalking and Psychosexual Obsession: Psychological Perspectives for Prevention, Policing and Treatment*. 2008. ISBN 0471494593, s. 276.
19. SLOAN, J., PEMBERTON, A. *Revisiting the 'Ideal Victim': Developments in Critical Victimology*. Policy Press, 2018. ISBN 9781447339151.
20. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník*. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-178-9.
21. ŠÁMAL, P.; GŘIVNA, T.; BOHUSLAV, L.; NOVOTNÝ, O.; HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 1204 s. ISBN 978-80-7598-764-8.
22. ŠPATENKOVÁ, N. *Krize a krizová intervence*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-247-5327-0.
23. VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. Právo. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-677-8. 1231.
24. VELIKOVSKÁ, M. a ZÁMEK, D. *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnávání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*. Psyché. Praha: Grada, 2016. 168 s. ISBN 978-80-247-4849-8.
25. ZVÍTORSKÝ, M.; BENDL, S. a RICHTEROVÁ, M. *Příběh školní šikany: učebnice pro pedagogické pracovníky*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-4825-5. s. 81.

Elektronické zdroje

1. BOUŠKA, P., ŠETINOVÁ, M. Až 70 procent případů stalkingu je partnerských. Jak se bránit pronásledování v digitální době? . In: *iRozhlas* [online]. 2024 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/az-70-procent-pripadu-stalkingu-je-partnerskych-jak-se-branit-pronasledovani-v_2408041143_adn
2. Effects of Directive 2024/1385/EU on combating violence against women and domestic violence on German sexual criminal law (Sexualstrafrecht) (3/2025). In: *Osservatorio sulle fonti* [online]. 2024 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z WWW: <https://www.osservatoriosullefonti.it/rubriche/sources-of-law-in-the-european-union-member-states/germany/4810-osf-3-2025-d>
3. CHALUPSKÁ, L. K současné úpravě předběžných opatření proti domácímu násilí - I. část. In: *Právní prostor* [online]. 2015 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/k-soucasne-uprave-predbeznych-opatreni-proti-domacimu-nasili-i-cast>
4. Kriminální statistiky za rok 2025. In: *LinkedIn* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://cz.linkedin.com/posts/odbor-rovnosti_krimin%C3%A1ln%C3%AD-statistiky-za-rok-2025-mluv%C3%AD-activity-7424012211091615744-AtvA
5. Nebezpečné pronásledování. In: *Bílý kruh bezpečí* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://www.bkb.cz/pomoc-obetem/trestneciny/nebezpecne-pronasledovani/#:~:text=Nap%C5%99ed%20maily%2C%20pak%20facky>
6. Prevence – stalking. In: *Policie ČR* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://policie.gov.cz/clanek/prevence-stalking.aspx>
7. Stalking: Nebezpečné pronásledování. In: Opava city [online]. 2011 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: https://www.opava-city.cz/files/cz/nabidka-temat/skolstvi/prevence-kriminality/stalking_pro_verejnost.pdf, s. 7
8. ŠIMORDOVÁ, A. „Stalking“ z kriminologického pohledu se zaměřením na pachatele a oběť. . In: *Policie ČR* [online]. 2026 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW: <https://www.epravo.cz/top/clanky/stalking-z-kriminologickeho-pohledu-se-zamerenim-na-pachatele-a-obet-73846.html>
9. TOMEŠOVÁ, J. Stalking (nebezpečné pronásledování) – část I. In: *Právní prostor* [online]. 2021 [cit. 2026-03-18]. Dostupné z WWW:

<https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/stalking-nebezpecne-pronasledovani-cast-i>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 2009, částka 11. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
2. ČESKO. Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 2013, částka 20. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45>.
3. ČESKO. Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 2001, částka 56. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-137>.
4. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 2008, částka 91. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
5. ČESKO. Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 2013, částka 112. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-292>.
6. GERMANY. Criminal Code (as amended up to Act of December 4, 2022), Germany. In: *WIPO* [online]. 2026 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z WWW: <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/21692>

Judikatura

1. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 7. 2018, č. j. 4 Tdo 777/2018-26
2. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 2. 2017, sp. zn. 3 Tdo 1625/2016.
3. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 2. 2018, sp. zn. 6 Tdo 142/2018.
4. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. 3 Tdo 1360/2014

5. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 4. 2019, vedené pod sp. zn. 8 Tdo 178/2019

Seznam zkratk

ČR Česká republika

EU Evropská unie

ust. ustanovení

Seznam tabulek a grafů

Graf 1: Vývoj počtu případů stalkingu v ČR v letech 2015 až 2025	13
Graf 2: Pohlaví respondentů.....	36
Graf 3: Věková struktura respondentů	37
Graf 4: Znalost pojmu stalking	38
Graf 5: Povědomí o trestnosti stalkingu.....	39
Graf 6: Povědomí o projevech stalkingu.....	39
Graf 7: Osobní zkušenosti s obtěžováním.....	40
Graf 8: Formy stalkingu	41
Graf 9: Osoba pachatele stalkingu	42
Graf 10: Oznámení stalkingu na Policii ČR.....	43
Graf 11: Důvody neoznámení stalkingu na Policii ČR.....	44
Graf 12: Kvalita právní ochrany obětí v ČR	45
Graf 13: Vnímání účinnosti policie.....	46
Graf 14: Povědomí respondentů o možnostech pomoci pro oběti stalkingu	47
Graf 15: Vnímání výskytu stalkingu v ČR.....	47
Graf 16: Potřeba přísnější ochrany.....	48

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník

Přílohy

Dobrý den,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění následujícího dotazníku, který je zaměřen na problematiku stalkingu z pohledu trestního práva. Dotazník je zcela anonymní a jeho vyplnění Vám nezabere více než 10 minut času. Výsledky šetření budou využity pro účely zpracování mé bakalářské práce a poslouží pro formulaci návrhů a doporučení pro zkvalitnění právní úpravy v této oblasti. U každé otázky vyberte, prosím, pouze jednu odpověď.

Předem Vám velmi děkuji za Váš čas a ochotu.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena
- c) Jiné
- d) Nechci uvádět

2. Jaká je Vaše věková skupina?

- a) Méně než 18 let
- b) 18-25 let
- c) 26-35 let
- d) 36-45 let
- e) 46-60 let
- f) Více než 60 let

3. Setkal/a jste se již s pojmem stalking?

- a) Ano
- b) Ne

4. Víte, že stalking může být trestným činem?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nejsem si jistý/jistá

5. Víte, jaké jednání může být považováno za stalking?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne

6. Zažil/a jste někdy opakované obtěžování nebo pronásledování?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nejsem si jistý/jistá

7. Pokud ano, jakou formou?

- a) Opakované telefonáty nebo zprávy
- b) Obtěžování na sociálních sítích
- c) Sledování nebo čekání poblíž bydliště či práce
- d) Vyhrožování
- e) Kontaktování přes známé osoby
- f) Nemám s tím zkušenost
- g) Jiné

8. Osoba, která Vás obtěžovala, byla:

- a) Bývalý partner/partnerka
- b) Znamý/známá
- c) Kolega/kolegyně
- d) Cizí osoba
- e) Jiná osoba
- f) Nikdo mě neobtěžoval

9. Oznámil/a jste tuto situaci policii?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Zvažoval/a jsem to
- d) Netýká se mě

10. Pokud jste situaci neoznámil/a, proč?

- a) Nepovažoval/a jsem to za závažné
- b) Báł/a jsem se reakce pachatele
- c) Nevěřil/a jsem v pomoc policie
- d) Nevěděl/a jsem, že jde o trestný čin
- e) Netýká se mě

11. Myslíte si, že oběti stalkingu mají v ČR dostatečnou právní ochranu?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne
- e) Nevím

12. Myslíte si, že policie řeší případy stalkingu dostatečně účinně?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne
- e) Nevím

13. Víte, kam se může oběť stalkingu obrátit o pomoc?

- a) Ano
- b) Ne

14. Myslíte si, že stalking je v ČR častý problém?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

15. Měla by být ochrana obětí podle Vás přísnější?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

16. Pokud chcete, můžete stručně uvést vlastní zkušenost nebo názor na tuto problematiku.

.....